

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิจัยเรื่อง ศักยภาพการผลิตข้าวของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ในเขตที่ราบเชิงเขาจังหวัดพิษณุโลก ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการบรรยายประกอบตาราง ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน

ตอนที่ 2 ความรู้ของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนเกี่ยวกับการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

ตอนที่ 3 เจตคติของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

ตอนที่ 4 การปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับการผลิตข้าวของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน ในเขตที่ราบเชิงเขาจังหวัดพิษณุโลก

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการผลิตตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมแก่สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนในเขตที่ราบเชิงเขาจังหวัดพิษณุโลก

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล สภาพทางสังคม และเศรษฐกิจของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน

1.1 ลักษณะส่วนบุคคล และสภาพทางสังคมของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร การมีตำแหน่งหลักทางสังคม แหล่งรับความรู้ข่าวสารทางการเกษตร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม เปรียบเทียบกับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป โดยแสดงเป็น ค่าสถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด รายละเอียด ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการศึกษาแสดงให้เห็นข้อมูลสภาพทางสังคมของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบการเกษตรดีที่เหมาะสมและสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ปรากฏผลดังนี้

1.1.1 เพศ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 60 เป็นเพศชาย และร้อยละ 40 เป็นเพศหญิง ส่วนสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 63.3 เป็นเพศชาย และร้อยละ 36.7 เป็นเพศหญิง

1.1.2 อายุ จากการศึกษา พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบการเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 40.8 อยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี ร้อยละ 40.0 อยู่ในช่วงอายุ 51-60 ปี ร้อยละ 10.8 มีอายุ 40 ปีหรือต่ำกว่า และร้อยละ 8.3 มีอายุ 61 ปีหรือสูงกว่า โดยมีอายุเฉลี่ย 50.38 ปี

สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 43.3 อยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี ร้อยละ 35.8 อยู่ในช่วงอายุ 51-60 ปี ร้อยละ 11.7 มีอายุ 61 ปี หรือสูงกว่า และร้อยละ 9.2 มีอายุ 40 ปีหรือต่ำกว่า โดยมีอายุเฉลี่ย 50.93 ปี

1.1.3 สถานภาพการสมรส จากการศึกษาพบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบการเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 90.0 มีสถานภาพสมรส รองลงมา ร้อยละ 6.7 มีสถานภาพโสด และร้อยละ 3.3 มีสถานภาพหย่า/หม้าย

สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวทั่วไป ร้อยละ 92.5 มีสถานภาพสมรส รองลงมา ร้อยละ 4.2 มีสถานภาพหย่า/หม้าย และร้อยละ 3.3 สถานภาพโสด

1.1.4 ระดับการศึกษา จากการศึกษาพบว่า กลุ่มสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมร้อยละ 67.50 จบระดับประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 14.20 จบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 12.50 จบระดับมัธยมปลาย ร้อยละ 4.20 ไม่ได้รับการศึกษา ร้อยละ 0.80 จบอนุปริญญาและร้อยละ 0.80 จบปริญญาตรี

ส่วนกลุ่มสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไปร้อยละ 65.00 จบระดับประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 16.70 จบระดับมัธยมศึกษาต้น ร้อยละ 11.70 จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 5.00 ไม่ได้รับการศึกษา ร้อยละ 0.80 จบอนุปริญญา และร้อยละ 0.80 จบปริญญาตรี

1.1.5 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จากการศึกษาพบว่า พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบการเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 50.0 มีสมาชิกในครัวเรือน 4 คน ร้อยละ 25.8 มีสมาชิกในครัวเรือน 5 คน หรือมากกว่า ร้อยละ 18.3 มีสมาชิกในครัวเรือน 3 คน และร้อยละ 5.8 มีสมาชิกในครัวเรือน 2 คนหรือน้อยกว่า โดยมีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.09 คน

สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 42.5 มีสมาชิกในครัวเรือน 4 คน ร้อยละ 28.3 มีสมาชิกในครัวเรือน 3 คน ร้อยละ 15.0 มีสมาชิกในครัวเรือน 5 คนหรือมากกว่า และร้อยละ 14.2 มีสมาชิกในครัวเรือน 2 คนหรือน้อยกว่า โดยมีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.65 คน

1.1.6 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร จากการศึกษาพบว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบการเกษตรดีที่เหมาะสม ทั้งหมด เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร นอกจากนี้เป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 23.3 และ 9.2 ตามลำดับ

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ทั้งหมดเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร นอกจากนี้เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรและสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 9.2, 8.3 ตามลำดับ

1.1.7 การมีตำแหน่งทางสังคม จากการศึกษาพบว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบการเกษตรดีที่เหมาะสมร้อยละ 18.3 มีตำแหน่งอื่นๆ เช่น ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อสม. สารวัตรกำนัน ร้อยละ 12.5 มีตำแหน่งเป็นนายก/สมาชิก อบต. ร้อยละ 5.0 มีตำแหน่งเป็น กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน

สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 15.8 มีตำแหน่งอื่นๆ ทางสังคม เช่น ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อสม. สารวัตรกำนัน ร้อยละ 6.7 มีตำแหน่งตำแหน่งเป็นกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 4.2 มีตำแหน่งเป็นนายก/สมาชิก อบต.

ตารางที่ 4.1 ลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน

ข้อมูล	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดี ที่เหมาะสม		สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ ผลิตข้าวแบบทั่วไป		ค่าสถิติ	
	(n=120)		(n=120)			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	t	Sig
เพศ						
ชาย	72	60.0	76	63.3		
หญิง	48	40.0	44	36.7		
อายุ					.527	.091
40 ปีหรือต่ำกว่า	13	13.8	14	14.9		
41-50 ปี	49	26.6	27	28.7		
51-60ปี	18	36.2	34	36.2		
61 ปี หรือสูงกว่า	10	23.4	19	20.2		
	Mean=50.38	S.D. = 7.364	Mean = 50.93	S.D. = 8.743		
	Min = 31	Max = 69	Min = 31	Max = 80		

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูล	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดี ที่เหมาะสม		สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ ผลิตข้าวแบบทั่วไป		ค่าสถิติ	
	(n=120)		(n=120)			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	t	Sig
สถานภาพการสมรส						
โสด	8	6.7	4	3.3		
สมรส	108	90.0	111	92.5		
หย่า/หม้าย	4	3.3	5	4.2		
ระดับการศึกษา						
ไม่ได้รับการศึกษา	5	4.2	6	5.0		
ประถมศึกษา	81	67.5	78	65.0		
มัธยมศึกษาตอนต้น	17	14.2	20	16.7		
มัธยมศึกษาตอน	15	12.5	14	11.7		
ปลาย/ปวช./หรือ						
เทียบเท่า						
อนุปริญญา/ปวส./	1	0.8	1	0.8		
หรือเทียบเท่า						
ปริญญาตรีขึ้นไป	1	0.8	1	0.8		
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน					1.993	.066
2 คนหรือน้อยกว่า	7	5.8	17	14.2		
3 คน	22	18.3	34	28.3		
4 คน	60	50.0	51	42.5		
5 คนหรือมากกว่า	31	25.8	18	15.0		
Mean = 4.09		S.D. = 1.130	Mean = 3.65	S.D. = 1.135		
Min = 1		Max = 8	Min = 1	Max = 8		

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูล	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ ผลิตข้าวตามระบบเกษตร ดีที่เหมาะสม		สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ ผลิตข้าวแบบทั่วไป		ค่าสถิติ	
	(n=120)		(n=120)		t	Sig
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร						
กลุ่มเกษตรกร	120	100.0	120	100.0		
กลุ่มแม่บ้าน	28	23.3	11	9.2		
เกษตรกร						
สหกรณ์	11	9.2	10	8.3		
การเกษตร						
การมีตำแหน่งทางสังคม						
นายก/สมาชิก	15	12.5	19	15.8		
อบต.						
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	6	5.0	8	6.7		
ตำแหน่งอื่นๆ	22	18.3	5	4.2		

1.2 แหล่งรับความรู้ข่าวสารทางการเกษตรของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน

พิจารณาจากค่าร้อยละ จากการศึกษา พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมได้รับความรู้ข่าวสารทางการเกษตรจากแหล่งความรู้ต่างๆ เป็นประจำ/บ่อยๆ เรียงตามลำดับของค่าร้อยละ จากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร หนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์อื่นๆ วิทยุโทรทัศน์ เพื่อนบ้าน/เครือข่าย วิทยุกระจายเสียง และ อื่นๆ ทั่วไป (ร้อยละ 96.7, 59.2, 56.7, 53.3, 51.7, 27.5, 20.8 และ 0.8 ตามลำดับ)

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ได้รับความรู้ข่าวสารทางการเกษตรเป็นประจำ/บ่อยๆ เรียงลำดับของค่าร้อยละจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร วิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์อื่นๆ เพื่อนบ้าน/เครือข่ายญาติ วิทยุกระจายเสียง และอื่นๆ (ร้อยละ 95.8, 67.5, 56.7, 52.5, 51.7, 38.3, 27.5 และไม่มี ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.2 แหล่งและระดับการได้รับความรู้ข่าวสารทางการเกษตรของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน

แหล่งรับรู้ความรู้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ระดับและการรับข่าวสาร					
	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าว ตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (n=120)			สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน ที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป (n=120)		
	ประจำ/ บ่อยๆ	นานๆ ครั้ง	ไม่ได้รับ	ประจำ/ บ่อยๆ	นานๆ ครั้ง	ไม่ได้รับ
ผู้นำท้องถิ่น	116	2	2	115	4	1
ส่วน กำนัน/อบต.	(96.7)	(1.7)	(1.7)	(95.8)	(3.3)	(.8)
เพื่อนบ้าน/ เครือข่าย	33	84	3	46	72	2
	(27.5)	(70.0)	(2.5)	(38.3)	(60.0)	(1.7)
เจ้าหน้าที่ ส่งเสริมการเกษตร	71	48	1	81	38	1
	(59.2)	(40.0)	(.8)	(67.5)	(31.7)	(.8)
วิทยุโทรทัศน์	62	56	2	68	51	1
	(51.7)	(46.7)	(1.7)	(56.7)	(42.5)	(.8)
วิทยุกระจายเสียง	25	72	23	33	68	19
	(20.8)	(60.0)	(19.2)	(27.5)	(56.7)	(15.8)
หนังสือพิมพ์	68	50	2	63	56	1
	(56.7)	(41.7)	(1.7)	(52.5)	(46.7)	(.8)
สิ่งพิมพ์อื่นๆ	64	49	7	62	41	17
	(53.3)	(40.8)	(5.8)	(51.7)	(34.2)	(14.2)
อื่นๆ (ระบุ)	1	3	116	0	0	0
	(.8)	(2.5)	(96.7)	(0.0)	(0.0)	(0.0)

1.3 สภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน ประกอบด้วย พื้นที่ทำนาทั้งหมด พื้นที่ปลูกข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม แรงงานในการทำนา การประกอบอาชีพของครัวเรือน รายได้ในภาคเกษตรของครัวเรือน รายได้นอกภาคเกษตรของครัวเรือน ต้นทุนการผลิตข้าวต่อไร่ และจำนวนผลผลิตข้าวที่เก็บไว้เพื่อบริโภคเอง รายละเอียดดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมและสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ปรากฏผลดังนี้

1.3.1 พื้นที่ทำนาทั้งหมดในปี 2556 จากการศึกษาพบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 58.3 มีพื้นที่ทำนาทั้งหมด 10 ไร่หรือน้อยกว่า ร้อยละ 33.3 มีพื้นที่ทำนาทั้งหมด 11-20 ไร่ ร้อยละ 8.4 มีพื้นที่ทำนาทั้งหมด 21 ไร่ หรือมากกว่า โดยมีพื้นที่ทำนาเฉลี่ย 11.23 ไร่

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไปร้อยละ 45.8 มีพื้นที่ทำนาทั้งหมด 1- 10 ไร่ ร้อยละ 42.5 มีพื้นที่ทำนาทั้งหมด 11-20 ไร่ ร้อยละ 11.7 มีพื้นที่ทำนามากกว่า 21 ไร่หรือมากกว่า โดยมีพื้นที่ทำนาเฉลี่ย 12.63 ไร่

1) **พื้นที่ทำนาของตนเอง** จากการศึกษาพบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมร้อยละ 63.3 มีพื้นที่ทำนาเป็นของตนเอง 1- 10 ไร่ ร้อยละ 35.3 มีพื้นที่ทำนาเป็นของตนเอง 11 ไร่ หรือมากกว่า และ ร้อยละ 1.7 ไม่มีพื้นที่ทำนาเป็นของตนเอง โดยมีพื้นที่ทำนา เป็นของตนเองเฉลี่ย 9.82 ไร่

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 65.0 มีพื้นที่ทำนาเป็นของตนเอง 1-10 ไร่ ร้อยละ 24.9 มีพื้นที่ทำนาเป็นของตนเอง 11 ไร่ หรือมากกว่า ร้อยละ 10.0 ไม่ มีพื้นที่ทำนาเป็นของตนเอง โดยมีพื้นที่ทำนาเป็นของตนเอง เฉลี่ย 8.77 ไร่

2) **พื้นที่ทำนาแบบเช่า** จากการศึกษาพบว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ส่วนใหญ่ ร้อยละ 86.7 ไม่มีพื้นที่ทำนาแบบเช่า ร้อยละ 5.0 มีพื้นที่ทำนาแบบเช่า 11 ไร่หรือมากกว่า ร้อยละ 4.1 มีพื้นที่ทำนาแบบเช่า 1-5 ไร่ และร้อยละ 4.1 มีพื้นที่ทำนาแบบเช่า 6-10 ไร่ โดยมีพื้นที่ทำนาแบบเช่าเฉลี่ย 11.06 ไร่

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 57.5 ไม่มีพื้นที่ทำนาแบบเช่า ร้อยละ 18.4 มีพื้นที่ทำนาแบบเช่า 6-10 ไร่ ร้อยละ 14.8 มีพื้นที่ทำนาแบบเช่า 11 ไร่หรือมากกว่า และร้อยละ 9.2 มีพื้นที่ทำนาแบบเช่า 1-5 ไร่ โดยมีพื้นที่ทำนาแบบเช่า เฉลี่ย 11.04 ไร่

1.3.2 พื้นที่ปลูกข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม จากการศึกษาพบว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 40.0 มีพื้นที่ปลูกข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม 6-10 ไร่ ร้อยละ 35.0 มีพื้นที่ปลูกข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม 1-5 ไร่ ร้อยละ 16.6 มีพื้นที่ปลูกข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม 11-15 ไร่ และร้อยละ 8.2 มีพื้นที่ปลูกข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม 16 ไร่ หรือมากกว่า โดยมีพื้นที่ปลูกข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม เฉลี่ย 8.43 ไร่

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไปทั้งหมด ไม่มีพื้นที่สำหรับปลูกข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

1.3.3 จำนวนแรงงานในการทำ จากการศึกษาพบว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 31.7 มีจำนวนแรงงานในการทำนา 31 คนหรือมากกว่า ร้อยละ 29.2 มีจำนวนแรงงานในการทำนา 1-10 คน ร้อยละ 28.3 มีจำนวนแรงงานในการทำนา 11-20 คน และร้อยละ 10.8 มีจำนวนแรงงานในการทำนา 21-30 คน โดยมีแรงงานในการทำนาเฉลี่ย 26.27 คน

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 50.9 มีจำนวนแรงงานในการทำนา 1-10 คน ร้อยละ 35.0 มีจำนวนแรงงานในการทำนา 11-20 คน ร้อยละ 8.3 มีแรงงานจำนวนในการทำนา จำนวน 31 หรือมากกว่า และร้อยละ 5.8 มีจำนวนแรงงานในการทำนา 21-30 คน โดยมีแรงงานในการทำนาเฉลี่ย 12.95 คน

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจำนวนแรงงานในการทำนา ทั้งหมด พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมมีค่าเฉลี่ยของจำนวนแรงงานการทำนาทั้งหมดมากกว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป

1) **แรงงานในครัวเรือน** จากการศึกษาพบว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 60.0 มีจำนวนแรงงานในการทำนา 2 คน หรือน้อยกว่า ร้อยละ 21.7 มีจำนวนแรงงานในการทำนา จำนวน 3 คน และร้อยละ 18.3 มีแรงงานจำนวนในการทำนา จำนวน 4 คนหรือมากกว่า โดยมีแรงงานในครอบครัวเฉลี่ย 2.59 คน

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 79.2 มีจำนวนแรงงานในการทำนา 2 คน หรือน้อยกว่า ร้อยละ 12.5 มีจำนวนแรงงานในการทำนา 3 คน และร้อยละ 8.3 มีจำนวนแรงงานในการทำนา 4 คนหรือมากกว่า โดยมีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.22 คน

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจำนวนแรงงานในครัวเรือน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมมีค่าเฉลี่ยของจำนวนแรงงานในครัวเรือนมากกว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป

2) **แรงงานจ้าง** จากการศึกษาพบว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 41.7 มีจำนวนแรงงานจ้างในการทำนา 1-20 คน ร้อยละ 22.5 ไม่มีการจ้างแรงงานในการทำนา ร้อยละ 15.0 มีจำนวนแรงงานจ้างในการทำนา 41-60 คน ร้อยละ 14.2

มีจำนวนแรงงานจ้างในการทำนา 21-40 คน ร้อยละ 6.7 มีจำนวนแรงงานจ้างในการทำนา 61 คน หรือมากกว่า โดยมีแรงงานจ้างเฉลี่ย 30.55 คน

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 73.3 มีจำนวนแรงงานจ้างในการทำนา 1-20 คน ร้อยละ 18.3 ไม่มีการจ้างแรงงานในการทำนา ร้อยละ 5.8 มีจำนวนแรงงานจ้างในการทำนา 21-40 คน ร้อยละ 1.7 มีจำนวนแรงงานจ้างในการทำนา 61 คน หรือมากกว่า ร้อยละ 0.8 มีจำนวนแรงงานจ้างในการทำนา 41-60 คน โดยมีแรงงานจ้างเฉลี่ย 13.14 คน

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจำนวนแรงงานจ้าง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมมีค่าเฉลี่ยของจำนวนแรงงานจ้างมากกว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป

1.3.4 การประกอบอาชีพของครัวเรือน จากการศึกษาพบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมทั้งหมด มีอาชีพการทำนา และอื่นๆ รองลงมา ร้อยละ 35.0 มีอาชีพทำไร่ ร้อยละ 27.5 มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 27.5 มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 20.0 มีอาชีพทำสวน ร้อยละ 9.2 มีอาชีพเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 7.5 มีอาชีพค้าขาย และร้อยละ 6.7 รับเงินเดือนประจำ

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ทั้งหมด มีอาชีพการทำนาและอื่นๆ รองลงมา ร้อยละ 34.2 อาชีพทำไร่ ร้อยละ 31.7 มีอาชีพรับเงินเดือนประจำ ร้อยละ 25.0 มีอาชีพทำสวน ร้อยละ 20.8 มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 9.2 มีอาชีพค้าขาย ร้อยละ 8.3 อาชีพเลี้ยงสัตว์ และร้อยละ 8.3 มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

1.3.5 รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน จากการศึกษาพบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 42.7 มีรายได้ 50,001-100,000 บาท ร้อยละ 24.0 มีรายได้ 50,000 บาทหรือน้อยกว่า ร้อยละ 19.8 มีรายได้ 100,001-150,000 บาท และร้อยละ 12.3 มีรายได้ตั้งแต่ 150,001 บาท หรือมากกว่า โดยมีค่าเฉลี่ยรายได้ 94,419.17 บาท

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 33.1 มีรายได้ 50,001-100,000 บาท ร้อยละ 25.0 มีรายได้ตั้งแต่ 150,001 บาท หรือมากกว่า ร้อยละ 23.0 มีรายได้ 100,001-150,000 บาท และร้อยละ 17.1 มีรายได้ 50,000 บาทหรือน้อยกว่า โดยมีรายได้ในภาคการเกษตรเฉลี่ย 117,894.67 บาท

1) **รายได้จากการขายข้าว** จากการศึกษาพบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 88.3 มีรายได้ 1-100,000 บาท ร้อยละ 10.0 มีรายได้ 100,001 – 200,000 บาท ร้อยละ 0.8 มีรายได้ตั้งแต่ 200,001-300,000 บาท และร้อยละ 0.8 มีรายได้ตั้งแต่ 300,001-400,000 บาท โดยมีรายได้จากการขายข้าว เฉลี่ย 58,271.67 บาท

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 96.7 รายได้ 1-100,000 บาท ร้อยละ 3.3 มีรายได้ 100,001 – 200,000 บาท โดยมีรายได้จากการขายข้าวเฉลี่ย 46,267.17 บาท

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจำนวนรายได้จากการขายข้าว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสมาชิกผู้ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมมีค่าเฉลี่ยของจำนวนรายได้จากการขายข้าวมากกว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป

2) รายได้จากการปลูกพืชอื่น (ยกเว้นข้าว) จากการศึกษาพบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 60.0 มีรายได้ 50,000 บาท หรือน้อยกว่า ร้อยละ 24.2 ไม่มีรายได้จากการปลูกพืช (ยกเว้นข้าว) ร้อยละ 12.5 มีรายได้ 50,001-100,000 บาท และร้อยละ 3.3 มีรายได้ตั้งแต่ 100,001 บาทหรือมากกว่า โดยมีรายได้จากการปลูกพืช (ยกเว้นข้าว) เฉลี่ย 41,285.71 บาท

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 45.8 มีรายได้ 50,000 บาท หรือน้อยกว่า ร้อยละ 27.5 ไม่มีรายได้จากการปลูกพืชอื่น (ยกเว้นข้าว) ร้อยละ 17.5 มีรายได้ 50,001 – 100,000 บาท และ ร้อยละ 9.2 รายได้ 100,001 บาทหรือมากกว่า โดยมีรายได้จากการปลูกพืช (ยกเว้นข้าว) เฉลี่ย 69,263.16 บาท

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจำนวนรายได้จากการขายพืชอื่น (ยกเว้นข้าว) พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสมาชิกผู้ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมมีค่าเฉลี่ยของจำนวนรายได้จากการขายพืชอื่นน้อยกว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป

3) รายได้จากการขายปศุสัตว์ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 88.3 ไม่มีรายได้จากการขายปศุสัตว์ ร้อยละ 9.2 มีรายได้จากการขายปศุสัตว์ 30,000 บาทหรือน้อยกว่า ร้อยละ 1.7 มีรายได้จากการขายปศุสัตว์ 30,000 – 60,000 บาท และร้อยละ 0.8 มีรายได้จากการขายปศุสัตว์ 60,001 บาทหรือมากกว่า โดยมีรายได้จากการขายปศุสัตว์เฉลี่ย 38,692.86 บาท

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 71.7 ไม่มีรายได้จากการขายปศุสัตว์ ร้อยละ 13.3 มีรายได้จากการขายปศุสัตว์ 60,001 บาทหรือมากกว่า ร้อยละ 11.7 มีรายได้จากการขายปศุสัตว์ 30,001 – 60,000 บาท และร้อยละ 3.3 มีรายได้จากการขายปศุสัตว์ 30,000 บาทหรือน้อยกว่า โดยมีรายได้จากการขายปศุสัตว์เฉลี่ย 59,273.53 บาท

4) รายได้จากการประมง จากการศึกษาพบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 97.5 ไม่มีรายได้จากการประมง ร้อยละ 1.7 มีรายได้

10,000 บาท หรือน้อยกว่า และร้อยละ 0.8 มีรายได้ 10,001 บาท หรือมากกว่า โดยมีรายได้จากการประมง เฉลี่ย 13,000 บาท

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ทั้งหมดไม่มีรายได้จากการประมง

1.3.6 รายได้นอกภาคเกษตรของครัวเรือน ในปี 2556 จากการศึกษาพบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 39.1 มีรายได้ 30,000 บาทหรือน้อยกว่า ร้อยละ 16.7 มีรายได้ 30,001- 60,000 บาท ร้อยละ 16.7 มีรายได้ 90,001-120,000 บาท ร้อยละ 12.5 มีรายได้ 60,001-90,000 บาท ร้อยละ 11.7 มีรายได้ 120,001 หรือมากกว่า และร้อยละ 3.3 ไม่มีรายได้นอกภาคการเกษตร โดยมีรายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 67,651.72 บาท

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 41.7 มีรายได้ 30,000 บาท หรือน้อยกว่า ร้อยละ 14.2 มีรายได้ 30,001 – 60,000 บาท ร้อยละ 13.3 มีรายได้ตั้ง 90,001-120,000 บาท ร้อยละ 12.5 มีรายได้ตั้งแต่ 60,001-90,000 บาท ร้อยละ 9.2 มีรายได้ 120,001 หรือมากกว่า และ 9.1 ไม่มีรายได้นอกภาคการเกษตร โดยมีรายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 61,684.40 บาท

1) รายได้จากเงินเดือน/ค่าตอบแทน พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 55.0 ไม่มีรายได้จากเงินเดือน/ค่าตอบแทน ร้อยละ 14.2 มีรายได้จากเงินเดือน/ค่าตอบแทน 1- 30,000 บาทหรือน้อยกว่า ร้อยละ 13.3 มีรายได้จากเงินเดือน/ค่าตอบแทน 60,001-90,000 บาท ร้อยละ 10.8 มีรายได้จากเงินเดือน/ค่าตอบแทน 90,001 -120,000 บาท และร้อยละ 3.3 มีรายได้จากเงินเดือน/ค่าตอบแทน 120,001 บาท หรือมากกว่า โดยมีรายได้จากเงินเดือน/ค่าตอบแทน เฉลี่ย 71,074.07 บาท

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 59.2 ไม่มีรายได้จากเงินเดือน/ค่าตอบแทน ร้อยละ 20.0 มีรายได้จากเงินเดือน/ค่าตอบแทน 1-30,000 บาท ร้อยละ 9.2 มีรายได้จากเงินเดือน/ค่าตอบแทน 90,001 -120,000 บาท และร้อยละ 7.5 มีรายได้จากเงินเดือน/ค่าตอบแทน 60,001-90,000 บาท ร้อยละ 3.3 มีรายได้จากเงินเดือน/ค่าตอบแทน 30,001-60,000 บาท และร้อยละ 0.8 มีรายได้จากเงินเดือน/ค่าตอบแทน 120,001 บาทหรือมากกว่า โดยมีรายได้จากเงินเดือน/ค่าตอบแทน เฉลี่ย 49,185.71 บาท

2) รายได้จากการรับจ้าง พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 50.0 มีรายได้จากการรับจ้าง 30,000 บาทหรือน้อยกว่า ร้อยละ 24.2 ไม่มีรายได้จากการรับจ้าง ร้อยละ 15.8 มีรายได้จากการรับจ้าง 30,001-60,000 บาท และร้อยละ 5.8 มีรายได้จากการรับจ้าง 60,001-90,000 บาท ร้อยละ 2.5 มีรายได้จากการรับจ้าง 120,001 หรือมากกว่า

และร้อยละ 1.7 มีรายได้จากการรับจ้าง 90,001-120,000 บาท โดยมีรายได้จากการรับจ้างเฉลี่ย 38,080.79 บาท

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 40.8 ไม่มีรายได้จากการรับจ้าง ร้อยละ 31.7 มีรายได้จากการรับจ้าง 1-30,000 บาท ร้อยละ 10.0 มีรายได้จากการรับจ้าง 30,001-60,000 บาท ร้อยละ 7.5 มีรายได้จากการรับจ้าง 90,001-120,000 บาท ร้อยละ 5.8 มีรายได้จากการรับจ้าง 60,001-90,000 บาท และร้อยละ 4.2 มีรายได้จากการรับจ้าง 120,001 บาทหรือมากกว่า โดยมีรายได้จากการรับจ้างเฉลี่ย 49,570.42 บาท

3) รายได้อื่นๆ พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 88.3 ไม่มีรายได้อื่นๆ ร้อยละ 9.2 มีรายได้อื่นๆ 1- 30,000 บาท ร้อยละ 1.7 มีรายได้อื่นๆ 30,001-60,000 บาท และร้อยละ 0.8 มีรายได้อื่นๆ 60,001 บาท หรือมากกว่า โดยมีรายได้อื่นๆ เฉลี่ย 34,142.86 บาท

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 89.2 ไม่มีรายได้อื่นๆ ร้อยละ 5.8 มีรายได้อื่นๆ 30,000 บาท หรือน้อยกว่า ร้อยละ 2.5 มีรายได้อื่นๆ 30,001-60,000 บาท และ ร้อยละ 2.4 มีรายได้อื่นๆ 60,001 บาทหรือมากกว่า โดยมีรายได้อื่นๆ เฉลี่ย 61,076.96 บาท

1.3.7 รวบรวมรายได้ทั้งปี พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 52.5 มีรายได้รวมทั้งปี 100,001-200,000 บาท ร้อยละ 23.3 มีรายได้รวมทั้งปี 100,000 บาท หรือน้อยกว่า ร้อยละ 16.7 มีรายได้รวมทั้งปี 200,001-300,000 บาท และร้อยละ 5.8 มีรายได้รวมทั้งปี 300,001-400,000 บาท และร้อยละ 1.7 มีรายได้รวมทั้งปี 400,001 บาทหรือมากกว่า โดยมีรายได้รวมทั้งปีเฉลี่ย 159,815.83 บาท

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 44.2 มีรายได้รวมทั้งปี 100,001-200,000 บาท ร้อยละ 22.5 มีรายได้รวมทั้งปี 200,001-300,000 บาท ร้อยละ 21.7 มีรายได้รวมทั้งปี 100,000 บาท หรือน้อยกว่า ร้อยละ 10.0 มีรายได้รวมทั้งปี 300,001-400,000 บาท และร้อยละ 1.7 มีรายได้รวมทั้งปี 400,001 บาทหรือมากกว่า โดยมีรายได้รวมทั้งปีเฉลี่ย 173,924.67 บาท

ตารางที่ 4.3 สภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน

สภาพทางเศรษฐกิจ	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (n=120)		สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป (n=120)		ค่าสถิติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
พื้นที่ทำนาทั้งหมดปี 2556					-1.463	.574
1-10 ไร่	70	58.3	55	45.8		
11-20 ไร่	40	33.3	51	42.5		
21 ไร่ หรือมากกว่า	10	8.4	14	11.7		
	Mean = 11.23	S.D. = 7.953	Mean = 12.63	S.D. = 6.832		
	Min = 2	Max = 52	Min = 3	Max = 37		
เป็นของตนเอง					1.419	.155
ไม่มี	2	1.7	12	10.0		
1-10 ไร่	76	63.3	78	65.0		
11 ไร่ หรือมากกว่า	42	35.3	30	24.9		
	Mean = 9.82	S.D. = 5.947	Mean = 8.77	S.D. = 5.135		
	Min = 2	Max = 31	Min = 2	Max = 34		
เช่า					.010	.822
ไม่เช่า	104	86.7	69	57.5		
1-5 ไร่	5	4.1	11	9.2		
6-10 ไร่	5	4.1	22	18.4		
11 ไร่ หรือมากกว่า	6	5.0	18	14.8		
	Mean = 11.06	S.D. = 9.405	Mean = 11.04	S.D. = 8.00		
	Min = 3	Max = 39	Min = 1	Max = 37		

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

สภาพทางเศรษฐกิจ	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม		สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป		ค่าสถิติ	
	เหมาะสม		(n=120)			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	t	Sig
พื้นที่ปลูกข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม						
1-5 ไร่	42	35.0	-	-		
6-10 ไร่	48	40.0	-	-		
11-15 ไร่	20	16.6	-	-		
16 ไร่หรือมากกว่า	10	8.2	-	-		
	Mean =8.43	S.D. =5.573	Mean =0	S.D. =0		
	Min = 2	Max = 38	Min = 0	Max = 0		
จำนวนแรงงานในการทำงาน					5.390	.000*
1-10 คน	35	29.2	62	50.9		
11-20 คน	34	28.3	42	35.0		
21-30 คน	13	10.8	7	5.8		
31คนหรือมากกว่า	38	31.7	9	8.3		
	Mean = 26.67	S.D. = 24.009	Mean =12.95	S.D.=12.493		
	Min =2	Max = 106	Min = 1	Max = 84		
แรงงานในครอบครัว					3.595	.000*
2 คนหรือน้อยกว่า	72	60.0	95	79.2		
3 คน	26	21.7	15	12.5		
4 คนหรือมากกว่า	22	18.3	10	8.3		
	Mean =2.59	S.D. =.874	Mean = 2.22	S.D. = .735		
	Min = 1	Max = 6	Min = 1	Max = 5		

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

สภาพทางเศรษฐกิจ	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิต ข้าวตามระบบเกษตรดีที่ เหมาะสม		สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิต ข้าวแบบทั่วไป		ค่าสถิติ	
	(n=120)		(n=120)			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	t	Sig
แรงงานจ้าง					6.622	000*
ไม่ได้จ้าง	27	22.5	22	18.3		
1-20 คน	50	41.7	88	73.3		
21-40 คน	17	14.2	7	5.8		
41 คนหรือมากกว่า	26	21.7	3	2.5		
	Mean = 30.55	S.D. =22.778	Mean =13.14	S.D. = 12.258		
	Min = 1	Max =100	Min = 2	Max= 80		
การประกอบอาชีพของครัวเรือน (สามารถตอบได้มากกว่า 1ข้อ)						
ทำนา	120	100.0	120	100.0		
ทำสวน	24	20.0	30	25.0		
ทำไร่	42	35.0	41	34.2		
เลี้ยงสัตว์	11	9.2	10	8.3		
ค้าขาย	9	7.5	11	9.2		
รับจ้าง	33	27.5	25	20.8		
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	8	6.7	10	8.3		
รับเงินเดือนประจำ	33	27.5	38	31.7		

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

สภาพทางเศรษฐกิจ	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าว ตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (n=120)		สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าว แบบทั่วไป (n=120)		ค่าสถิติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	t	Sig
รายได้ในภาคการเกษตรของครอบครัว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)					-2.674	.095
50,000 บาท หรือ น้อยกว่า	29	24.0	21	17.1		
50,001-100,000 บาท	52	42.7	40	33.1		
100,001-150,000 บาท	24	19.8	28	23.0		
150,001 บาท หรือ มากกว่า	15	12.3	31	25.0		
	Mean = 94,419.17 S.D. = 61930.236		Mean=117,894.67 S.D. = 73579.775			
	Min = 12,000 Max = 350,000		Min = 15,000 Max = 400,000			
รายได้จากขายข้าว					2.356	.001*
100,000 บาท หรือ มากกว่า	106	88.3	80	66.7		
100,001-200,000 บาท	12	10.0	36	30.0		
200001-300000 บาท	1	.8	4	3.3		
3000001-400000 บาท	1	.8	-	-		
	Mean = 58,271.67 S.D. = 48715.639		Mean = 46,267.17 S.D. = 27259.634			
	Min = 10,000 Max = 33,000		Min = 2,000 Max = 150,000			

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

สภาพทางเศรษฐกิจ	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิต ข้าวตามระบบเกษตรดีที่ เหมาะสม		สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิต ข้าวแบบทั่วไป		ค่าสถิติ	
	(n=120)		(n=120)			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	t	Sig
รายได้จากการปลูกพืช (ยกเว้นข้าว)					-3.876	.000*
ไม่มีรายได้	29	24.2	33	27.5		
50,000 บาท หรือ น้อยกว่า	72	60.0	55	45.8		
50,0001-100,000 บาท	15	12.5	21	17.5		
100,001-150,000 บาท	4	3.3	11	9.2		
Mean=41,285.71 S.D.=24996.571					Mean =69,263.16 S.D.=65547.199	
Min =10,000 Max = 140,000					Min = 7,500 Max =350,000	
รายได้จากการขายปศุสัตว์					-1.460	.067
ไม่มีรายได้	106	88.3	86	71.7		
30,000 บาท หรือ น้อยกว่า	11	9.2	4	3.3		
30,001-60,000บาท	2	1.7	14	11.7		
60,001บาท หรือ มากกว่า	1	.8	16	13.3		
Mean =38,692.86 S.D.=77079.764					Mean = 59,273.53 S.D.=24917.650	
Min =1,200 Max = 300,000					Min= 6,000 Max = 127,000	

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

สภาพทางเศรษฐกิจ	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดี ที่เหมาะสม (n=120)		สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ ผลิตข้าวแบบทั่วไป (n=120)		ค่าสถิติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	t	Sig
รายได้จากการประมง						
ไม่มีรายได้	117	97.5	120	100.0		
10,000 บาท หรือ น้อยกว่า	2	1.7	-	-		
10,0001 บาท หรือ มากกว่า	1	.8	-	-		
Mean = 13,000 S.D.=14730.920						
Min =4,000 Max = 30,000						
รายได้นอกภาคเกษตรกรรมของครัวเรือน ในปี 2556						.665 .817
ไม่มีรายได้	4	3.3	11	9.2		
30,000 บาท หรือ น้อยกว่า	47	39.2	50	41.7		
30,001-60,000 บาท	20	16.7	17	14.2		
60,001-90,000 บาท	15	12.5	15	12.5		
90,001-120,000 บาท	20	16.7	16	13.3		
120,001 บาท หรือ มากกว่า	14	11.7	11	9.2		
Mean=67,651.72 S.D.=66679.507 Mean=61,684.40 S.D.=67931.583						
Min = 3,000 Max = 448,000 Min= 5,000 Max = 400,000						

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

สภาพทางเศรษฐกิจ	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิต ข้าวตามระบบเกษตรดีที่ เหมาะสม (n=120)		สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิต ข้าวแบบทั่วไป (n=120)		ค่าสถิติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	t	Sig
เงินเดือน/ค่าตอบแทน					2.298	.725
ไม่มีรายได้	66	55.0	71	59.2		
30,000 บาท หรือ น้อยกว่า	17	14.2	24	20.0		
30,0001-60,000 บาท	4	3.3	4	3.3		
60,001-90,000 บาท	16	13.3	9	7.5		
90,001-120,000 บาท	13	10.8	11	9.2		
120,001 บาท หรือ มากกว่า	4	3.3	1	0.8		
	Mean=71,074.07 S.D. = 53784.887		Mean =49,185.71 S.D.=41349.033			
	Min =5,000 Max = 230,000		Min = 6,000 Max = 139,200			
รับจ้าง					-1.300	.111
ไม่มีรายได้	29	24.2	49	40.8		
30,000 บาท หรือ น้อยกว่า	60	50.0	38	31.7		
30,001-60,000 บาท	19	15.8	12	10.0		
60,001-90,000 บาท	7	5.8	7	5.8		
90,001-120,000 บาท	2	1.7	9	7.5		
120,001-150,000 บาท	3	2.5	5	4.2		
	Mean =38,808.79 S.D. = 53482.399		Mean = 49,570.42 S.D.=50712.357			
	Min = 3,000 Max = 364,000		Min = 5,000 Max = 200,000			

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

สภาพทางเศรษฐกิจ	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าว ตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (n=120)		สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าว แบบทั่วไป (n=120)		ค่าสถิติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	t	Sig
รายได้อื่นๆ					-0.871	.137
ไม่มีรายได้	106	88.3	107	89.2		
30,000 บาท หรือ น้อยกว่า	11	9.2	7	5.8		
30,001-60,000 บาท	2	1.7	3	2.5		
60,001 บาท หรือ มากกว่า	1	.8	3	2.4		
	Mean =34,142.86 S.D. = 43652.222		Mean=61,076.92 S.D. = 106643.848			
	Min = 4,000	Max = 180,000	Min = 4,000	Max = 400,000		
รายได้รวมทั้งปี					-1.231	.094
100,000 บาท หรือ น้อยกว่า	28	23.3	26	21.7		
100,001-200,000 บาท	63	52.5	53	44.2		
200,001-300,000 บาท	20	16.7	27	22.5		
300,001-400,000 บาท	7	5.8	12	10.0		
400,001บาท หรือ มากกว่า	2	1.7	2	1.7		
	Mean=159,815.83 S.D.=83559.006		Mean=173,924.67 S.D. = 93676.213			
	Min = 31,000	Max = 474,000	Min = 30,000	Max = 437,000		

1.3.8 ต้นทุนการผลิตข้าวต่อไร่ เมื่อปี 2556

การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนการผลิตข้าว ของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ซึ่งเป็นต้นทุนที่สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนจ่ายเป็นเงินสดเท่านั้น ไม่นับรวมค่าแรงงาน/ค่าวัสดุ/อุปกรณ์ของตนเองหรืออื่นๆ ที่ไม่ได้จ่ายเป็นเงินสด และ

สำหรับต้นทุนค่าจ้างเก็บเกี่ยว แยกออกจากค่าจ้างแรงงาน ด้วยต้องการทราบว่าในห้วงที่ข้าวสุก พร้อมกันค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวต่อไร่มากน้อยเพียงไรเป็นการเฉพาะ โดยมีรายละเอียดต้นทุน ต่อไร่ ตามตารางที่ 4.4 ดังนี้

จากตารางที่ 4.4 สำหรับต้นทุนการผลิตของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าว ตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมกับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไปทั้ง 11 ศูนย์ แยกเป็น ค่าใช้จ่ายต่างๆ ดังนี้

1) ค่าเตรียมดินต่อไร่ สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 46.7 มีค่าเตรียมดิน 501 หรือมากกว่า ร้อยละ 25.0 มีค่าเตรียมดิน 401-500 บาท ร้อยละ 12.5 มีค่าเตรียมดิน 100-200 ร้อยละ 10.0 มีค่าเตรียมดิน 201-300 และร้อยละ 5.8 มีค่าเตรียมดิน 301-400 บาท โดยมีค่าเตรียมดินเฉลี่ย 481.86 บาท

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 55.8 มีค่าเตรียมดิน 501 บาท หรือมากกว่า ร้อยละ 23.3 มีค่าเตรียมดิน 301-400 บาท ร้อยละ 11.7 มีค่าเตรียมดิน 201-300 บาท ร้อยละ 6.7 มีค่าเตรียมดิน 401-500 บาท และร้อยละ 2.5 มีค่าเตรียมดิน 100-200 บาท โดยมีค่าเตรียมดินเฉลี่ย 546.89 บาท

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของค่าเตรียมดินต่อไร่ พบว่ามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสมาชิกผู้ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมมีค่าเฉลี่ยของค่าเตรียมดินต่อไร่น้อยกว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป

2) ค่าเมล็ดพันธุ์ต่อไร่ สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 42.5 มีค่าเมล็ดพันธุ์ 101-200 บาท ร้อยละ 32.5 มีค่าเมล็ดพันธุ์ 1-100 บาท ร้อยละ 18.3 ไม่มีค่าเมล็ดพันธุ์ และร้อยละ 6.7 มีค่าเมล็ดพันธุ์ 201-300 บาท โดยมีค่าเมล็ดพันธุ์เฉลี่ย 122.31 บาท

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 30.8 มีค่าเมล็ดพันธุ์ 101-200 บาท ร้อยละ 30.0 ไม่มีค่าเมล็ดพันธุ์ ร้อยละ 16.7 มีค่าเมล็ดพันธุ์ 201-300 บาท ร้อยละ 12.5 มีค่าเมล็ดพันธุ์ 1-100 บาท และร้อยละ 10.2 มีค่าเมล็ดพันธุ์ 301 บาท หรือมากกว่า โดยมีค่าเมล็ดพันธุ์เฉลี่ย 197.93 บาท

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของค่าเมล็ดพันธุ์ต่อไร่ พบว่ามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสมาชิกผู้ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมมีค่าเฉลี่ยของค่าเมล็ดพันธุ์ต่อไร่น้อยกว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป

3) ค่าสารเคมีต่อไร่ สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 43.3 มีค่าสารเคมี 51-100 บาท ร้อยละ 35.0 มีค่าสารเคมี 1-50 บาท ร้อยละ 9.2 มี

ค่าสารเคมี 101-150 บาท ร้อยละ 8.3 ไม่มีค่าสารเคมี และร้อยละ 4.2 มีค่าสารเคมีต่อไร่ 151-200 บาท โดยมีค่าสารเคมีเฉลี่ย 68.21 บาท

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 49.2 มีค่าสารเคมี 51-100 บาท ร้อยละ 23.3 มีค่าสารเคมี 101-150 บาท ร้อยละ 10.0 มีค่าสารเคมีต่อไร่ 1-50 บาท ร้อยละ 9.2 มีค่าสารเคมี 151-200 บาท ร้อยละ 5.0 มีค่าสารเคมีต่อไร่ 201 บาทหรือมากกว่า และร้อยละ 3.3 ไม่มีค่าสารเคมี โดยมีค่าสารเคมีเฉลี่ย 68.21 บาท

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของค่าสารเคมีต่อไร่ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสมาชิกผู้ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมมีค่าเฉลี่ยของค่าสารเคมีต่อรือน้อยกว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป

4) ค่าปุ๋ยต่อไร่ สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 64.2 มีค่าปุ๋ย 101-200 บาท ร้อยละ 30.0 มีค่าปุ๋ย 201-300 บาท ร้อยละ 4.2 มีค่าปุ๋ย 1-100 บาท ร้อยละ .8 มีค่าปุ๋ย 301-400 และร้อยละ 0.8 ไม่มีค่าปุ๋ย โดยมีค่าปุ๋ยเฉลี่ย 200.57 บาท

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 35.8 มีค่าปุ๋ย 101-200 บาท ร้อยละ 35.0 มีค่าปุ๋ย 201-300 บาท ร้อยละ 11.7 มีค่าปุ๋ย 401 บาทหรือมากกว่า ร้อยละ 11.7 มีค่าปุ๋ย 301-400 บาท ร้อยละ 1.7 มีค่าปุ๋ย 1-100 บาท และร้อยละ 0.8 ไม่มีค่าปุ๋ย โดยมีค่าปุ๋ยเฉลี่ย 268.56 บาท

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของค่าปุ๋ยต่อไร่ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสมาชิกผู้ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมมีค่าเฉลี่ยของค่าปุ๋ยต่อรือน้อยกว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป

5) ค่าจ้างแรงงานต่อไร่ สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 60.0 มีค่าจ้างแรงงาน 101-200 บาท ร้อยละ 25.0 มีค่าจ้างแรงงาน 201-300 บาท ร้อยละ 7.5 มีค่าจ้างแรงงาน 1-100 บาท และร้อยละ 7.5 ไม่มีค่าจ้างแรงงาน โดยมีค่าจ้างแรงงานเฉลี่ย 191.39 บาท

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 50.8 ค่าจ้างแรงงาน 101-200 บาท ร้อยละ 21.7 มีค่าจ้างแรงงาน 201-300 บาท ร้อยละ 17.5 ไม่มีค่าจ้างแรงงาน ร้อยละ 8.3 มีค่าจ้างแรงงาน 301-400 และร้อยละ 1.7 มีค่าจ้างแรงงาน 1-100 บาท โดยมีค่าจ้างแรงงานเฉลี่ย 209.10 บาท

6) ค่าจ้างเก็บเกี่ยวต่อไร่ สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 40.0 มีค่าจ้างเก็บเกี่ยว 300 บาท หรือน้อยกว่า ร้อยละ 38.3 มีค่าจ้างเก็บเกี่ยว

601-900 บาท และร้อยละ 19.2 มีค่าจ้างเก็บเกี่ยว 301-600 และร้อยละ 2.5 ไม่มีค่าจ้างในการเก็บเกี่ยว โดยมีค่าจ้างเก็บเกี่ยว เฉลี่ย 466.41 บาท

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 55.8 มีค่าจ้างเก็บเกี่ยว 601-900 บาท ร้อยละ 30.8 มีค่าจ้างเก็บเกี่ยว 300 บาทหรือน้อยกว่า ร้อยละ 12.5 มีค่าจ้างเก็บเกี่ยว 301-600 และร้อยละ 0.8 ไม่มีค่าจ้างในการเก็บเกี่ยว โดยมีค่าจ้างเก็บเกี่ยว เฉลี่ย 559.80 บาท

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของค่าเก็บเกี่ยวต่อไร่ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสมาชิกผู้ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมมีค่าเฉลี่ยของค่าเก็บเกี่ยวต่อไร่ต่ำกว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป

7) *ค่าสีนวดต่อไร่* สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 32.5 ไม่มีค่าจ้างในการสีนวด ร้อยละ 30.0 มีค่าสีนวด 101-200 บาท ร้อยละ 26.7 มีค่าสีนวด 100 บาทหรือน้อยกว่า ร้อยละ 6.7 มีค่าสีนวด 201-300 บาท ร้อยละ 2.5 มีค่าสีนวด 401 บาทหรือมากกว่า และร้อยละ 1.7 มีค่าสีนวด 301-400 โดยมีค่าเฉลี่ย 155.83 บาท

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 53.3 ไม่มีค่าสีนวด ร้อยละ 25.0 มีค่าสีนวด 101-200 บาท ร้อยละ 10.8 มีค่าสีนวด 100 บาท หรือน้อยกว่า ร้อยละ 7.5 มีค่าสีนวด 201-300 บาท ร้อยละ 1.7 มีค่าสีนวด 301-400 บาท และร้อยละ 1.7 มีค่าสีนวด 401 บาทหรือมากกว่า โดยมีค่าเฉลี่ย 166.63 บาท

8) *ค่าขนส่งต่อไร่* สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 45.0 มีค่าขนส่ง 50 บาท หรือน้อยกว่า ร้อยละ 38.3 มีค่าขนส่ง 51-100 บาท ร้อยละ 11.7 มีค่าขนส่ง 101-150 บาท และร้อยละ 5.0 มีค่าขนส่ง 151-200 บาท โดยมีค่าขนส่งเฉลี่ย 67.79 บาท

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 36.7 มีค่าขนส่ง 50 บาท หรือน้อยกว่า ร้อยละ 26.7 มีค่าขนส่ง 51-100 บาท ร้อยละ 24.2 มีค่าขนส่ง 151-200 บาท ร้อยละ 10.8 มีค่าขนส่ง 101-150 บาท และร้อยละ 1.7 มีค่าขนส่ง 201 บาทหรือมากกว่า โดยมีค่าขนส่งเฉลี่ย 92.54 บาท

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของค่าขนส่งต่อไร่ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสมาชิกผู้ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมมีค่าเฉลี่ยของค่าขนส่งต่อไร่ต่ำกว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป

9) *ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ต่อไร่* ได้แก่ ค่าอาหารและค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 33.3 มีค่าใช้จ่ายอื่นๆ 301-400 ร้อยละ

24.2 มีค่าใช้จ่ายอื่นๆ 201-300 บาท ร้อยละ 20.8 มีค่าใช้จ่ายอื่นๆ 401 บาทหรือมากกว่า ร้อยละ 15.8 มีค่าใช้จ่ายอื่นๆ 101-200 บาท ร้อยละ 5.0 ไม่มีค่าใช้จ่ายอื่นๆ และร้อยละ .8 มีค่าใช้จ่ายอื่นๆ 100 บาท หรือน้อยกว่า โดยมีค่าใช้จ่ายอื่นๆเฉลี่ย 169.09 บาท

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 49.2 มีค่าใช้จ่ายอื่นๆ 100 บาทหรือน้อยกว่า ร้อยละ 47.5 มีค่าใช้จ่ายอื่นๆ 101-200 บาท และร้อยละ 3.3 มีค่าใช้จ่ายอื่นๆ 301 -400 บาท โดยมีค่าใช้จ่ายอื่นๆเฉลี่ย 173.51 บาท

10) *ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อไร่* สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 65.0 มีต้นทุนการผลิตทั้งหมด 1,001-2,000 บาท ร้อยละ 34.2 มีต้นทุนการผลิตทั้งหมด 2001-3,000 บาท และร้อยละ 0.8 มีต้นทุนการผลิตทั้งหมด 1000 บาท หรือน้อยกว่า โดยมีต้นทุนการผลิตทั้งหมดเฉลี่ย 1808.56 บาท

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 54.2 มีต้นทุนการผลิตทั้งหมด 2001-3,000 บาท ร้อยละ 44.2 มีต้นทุนการผลิตทั้งหมด 1,001-2,000 บาท และร้อยละ 1.7 มีต้นทุนการผลิตทั้งหมด 3001 บาทหรือมากกว่า โดยมีต้นทุนการผลิตทั้งหมดเฉลี่ย 2127.43 บาท

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อไร่ของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมกับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อไร่น้อยกว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป

11) *ผลผลิตข้าวที่เก็บไว้เพื่อบริโภคเอง* จากการศึกษาพบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 42.5 เก็บผลผลิตไว้ 2001-3000 กิโลกรัม ร้อยละ 27.5 เก็บผลผลิตไว้ 3001-4000 กิโลกรัม ร้อยละ 25.8 เก็บผลผลิตไว้ 1001-2000 กิโลกรัม ร้อยละ 2.5 เก็บผลผลิตไว้ 4001 กิโลกรัมหรือมากกว่า และร้อยละ 1.7 เก็บผลผลิตไว้ 1000 กิโลกรัมหรือน้อยกว่า โดยเก็บผลผลิตไว้เพื่อบริโภคเองเฉลี่ย 2,604.17 กิโลกรัม

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 50.0 เก็บผลผลิตไว้ 2001-3000 กิโลกรัม ร้อยละ 40.0 เก็บผลผลิตไว้ 1001-2000 กิโลกรัม ร้อยละ 5.8 เก็บผลผลิตไว้ 3001-4000 กิโลกรัม ร้อยละ 2.5 เก็บผลผลิตไว้ 4001 กิโลกรัมหรือมากกว่าและร้อยละ 1.7 เก็บผลผลิตไว้ 1000 กิโลกรัมหรือน้อยกว่า โดยเก็บผลผลิตไว้เพื่อบริโภคเองเฉลี่ย 2,235 กิโลกรัม

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลผลิตข้าวที่เก็บไว้เพื่อบริโภคเองของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมกับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าว

แบบทั่วไป พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมมีค่าเฉลี่ยของผลผลิตข้าวที่เก็บไว้เพื่อบริโภคเองมากกว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป

ตารางที่ 4.4 ต้นทุนต่อไร่ของการผลิตข้าวของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน

สภาพทางเศรษฐกิจ	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (n=120)		สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน ที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป (n=120)		ค่าสถิติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	t	Sig
ค่าเตรียมดิน					-2.761	.004*
100-200 บาท	15	12.5	3	2.5		
201-300 บาท	12	10.0	14	11.7		
301-400 บาท	7	5.8	28	23.3		
401-500 บาท	30	25.0	8	6.7		
501บาท หรือมากกว่า	56	46.7	67	55.8		
	Mean = 481.86 S.D. = 176.018		Mean =546.89 S.D. =188.678			
	Min = 120 Max = 700		Min =194 Max = 800			
ค่าเมล็ดพันธุ์					-6.680	.000 *
ไม่มีค่าเมล็ดพันธุ์	22	18.3	36	30.0		
1-100 บาท	39	32.5	15	12.5		
101-200 บาท	51	42.5	37	30.8		
201-300 บาท	8	6.7	20	16.7		
301 บาท หรือมากกว่า	-	-	12	10.2		
	Mean =122.31 S.D. =50.300		Mean =197.93 S.D. = 92.714			
	Min = 50 Max =300		Min =33 Max =384			

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

สภาพทาง เศรษฐกิจ	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิต ข้าวตามระบบเกษตรที่ดีที่ เหมาะสม (n=120)		สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน ที่ผลิต ข้าวแบบทั่วไป (n=120)		ค่าสถิติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	t	Sig
ค่าสารเคมี					-5.380	.007*
ไม่มีค่าสารเคมี	10	8.3	4	3.3		
50 บาท หรือ น้อยกว่า	42	35.0	12	10.0		
51-100 บาท	52	43.3	59	49.2		
101-150 บาท	11	9.2	28	23.3		
151-200 บาท	5	4.2	11	9.2		
201 บาท หรือ มากกว่า	-	-	6	5.0		
	Mean=68.21	S.D. = 37.969	Mean = 102.97	S.D. = 57.643		
	Min = 6	Max = 200	Min = 30	Max = 342		
ค่าปุ๋ย					-4.790	.000*
ไม่มีค่าปุ๋ย	1	0.8	1	0.8		
100 บาท หรือ น้อยกว่า	5	4.2	2	1.7		
101-200 บาท	77	64.2	43	35.8		
201-300 บาท	36	30.0	42	35.0		
301-400 บาท	1	.8	14	11.7		
401 บาท หรือ มากกว่า	-	-	18	15.0		
	Mean = 200.57	S.D. = 56.248	Mean = 268.56	S.D. = 144.281		
	Min = 50	Max = 369	Min = 89	Max = 916		

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

สภาพทางเศรษฐกิจ	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ ผลิตข้าวตามระบบ เกษตรดีที่เหมาะสม (n=120)		สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน ที่ผลิต ข้าวแบบทั่วไป (n=120)		ค่าสถิติ t Sig	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ค่าจ้างแรงงาน					-1.979	.138
ไม่มีค่าจ้าง	9	7.5	21	17.5		
แรงงาน						
100 บาท หรือ	9	7.5	2	1.7		
น้อยกว่า						
101-200 บาท	72	60.0	61	50.8		
201-300 บาท	30	25.0	26	21.7		
301 บาท หรือ	-	-	10	8.3		
มากกว่า						
	Mean =191.39	S.D. =53.458	Mean = 209.10	S.D. = 75.455		
	Min = 66	Max = 300	Min = 100	Max = 571		
ค่าเก็บเกี่ยว					-2.811	.008*
ไม่มีค่าเก็บเกี่ยว	3	2.5	1	0.8		
300หรือน้อยกว่า	48	40.0	37	30.8		
301-600	23	19.2	15	12.5		
601-900	46	38.3	67	55.8		
901 หรือ	-	-	1	0.8		
มากกว่า						
	Mean = 466.41	S.D. = 243.121	Mean =559.80	S.D. = 268.008		
	Min = 100	Max =800	Min = 111	Max = 923		

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

สภาพทาง เศรษฐกิจ	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิต ข้าวตามระบบเกษตรดีที่ เหมาะสม (n=120)		สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน ที่ผลิต ข้าวแบบทั่วไป (n=120)		ค่าสถิติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	t	Sig
ค่าสินวน					-5.543	.787
ไม่มีค่าสินวน	39	32.5	64	53.3		
100 บาท หรือ น้อยกว่า	32	26.7	13	10.8		
101-200 บาท	36	30.0	30	25.0		
201-300 บาท	8	6.7	9	7.5		
301-400 บาท	2	1.7	2	1.7		
401 บาท หรือ มากกว่า	3	2.5	2	17.		
	Mean=155.83	S.D. = 110.003	Mean = 166.63	S.D. = 120.363		
	Min = 8	Max = 700	Min = 11	Max = 800		
ค่าขนส่ง					-3.754	.000*
50 บาท หรือ น้อยกว่า	54	45.0	44	36.7		
51-100 บาท	46	38.3	32	26.7		
101-150 บาท	14	11.7	13	10.8		
151-200 บาท	6	5.0	29	24.2		
201 บาท หรือ มากกว่า	-	-	2	1.7		
	Mean = 67.79	S.D. = 40.324	Mean = 92.54	S.D. = 59.912		
	Min = 8	Max = 166	Min = 11	Max = 240		

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

สภาพทาง เศรษฐกิจ	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิต ข้าวตามระบบเกษตรดีที่ เหมาะสม (n=120)		สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน ที่ ผลิตข้าวแบบทั่วไป (n=120)		ค่าสถิติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	t	Sig
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					-.494	.002*
ไม่มีค่าใช้จ่ายอื่นๆ	6	5.0	-	-		
100 บาท หรือ น้อยกว่า	1	0.8	59	49.2		
101-200 บาท	19	15.8	57	47.5		
201-300 บาท	29	24.2	4	3.3		
301-400 บาท	40	33.3	-	-		
401 บาท หรือ มากกว่า	25	20.8	-	-		
	Min = 50.0	Mean=169.09	Min = 66.0	Mean =173.51		
	Max = 375	S.D. = 61.787	Max = 416	S.D. = 74.216		
ค่าใช้จ่ายทั้งหมด					-6.203	.022*
1000 บาท หรือ น้อยกว่า	1	0.8	-	-		
1001-2000 บาท	78	65.0	53	44.2		
2001-3000 บาท	41	34.2	65	54.2		
3001 บาท หรือ มากกว่า	-	-	2	1.7		
	Mean =1,808.56	S.D. =353.576	Mean =2,127.43	S.D. =438.297		
	Min = 893	Max = 2,708	Min =1,145	Max = 3,112		

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

สภาพทาง เศรษฐกิจ	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าว ตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม		สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน ที่ผลิต ข้าวแบบทั่วไป		ค่าสถิติ	
	(n=120)		(n=120)		t	Sig
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
เก็บผลผลิตไว้เพื่อบริโภคเองในครัวเรือน					3.890	.039
1,000 กิโลกรัม หรือ น้อยกว่า	2	1.7	2	1.7		
1,001-2,000 กิโลกรัม	31	25.8	48	40.0		
2,001-3,000 กิโลกรัม	51	42.5	60	50.0		
3,001-4,000 กิโลกรัม	33	27.5	7	5.8		
4,001 กิโลกรัม หรือ มากกว่า	3	2.5	3	2.5		
	Mean=2,604.17	S.D. = 75.625	Mean = 2,235	S.D. = 718.033		
	Min = 1,000	Max = 5,400	Min = 600	Max = 4,800		

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 2 ความรู้ของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนเกี่ยวกับการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

สำหรับความรู้ของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน ได้สัมภาษณ์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับ 8 ประเด็นหลัก ที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการผลิตข้าวของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมในเขตที่ราบเชิงเขา จังหวัดพิษณุโลก ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดโดยกรมการข้าว สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ใช้เกณฑ์การประเมินความรู้ ไว้ดังนี้

ตอบถูก ได้ 1 คะแนน
ตอบผิด ได้ 0 คะแนน

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนเกี่ยวกับการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมและสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ดังนี้

2.1 ความรู้เกี่ยวกับแหล่งน้ำที่ใช้ปลูกข้าว พบว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 89.2 เลือกใช้แหล่งน้ำที่ไม่ไหลผ่านชุมชนหรือเขตโรงงานอุตสาหกรรม ร้อยละ 10.8 เลือกใช้แหล่งน้ำที่ไหลผ่านชุมชน

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 92.5 เลือกใช้แหล่งน้ำที่ไม่ไหลผ่านชุมชนหรือเขตโรงงานอุตสาหกรรม ร้อยละ 7.5 เลือกใช้แหล่งน้ำที่ไหลผ่านชุมชน

2.2 ความรู้เกี่ยวกับลักษณะพื้นที่ปลูกข้าว พบว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 91.7 เลือกพื้นที่ไม่เคยมีการระบาดของศัตรูพืชอย่างรุนแรงมาก่อน ร้อยละ 8.3 เลือกพื้นที่ที่เคยทิ้งเศษขยะหรือโรงเรือนเลี้ยงสุกรมาก่อน

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 90.0 เลือกพื้นที่ไม่เคยมีการระบาดของศัตรูพืชอย่างรุนแรงมาก่อน ร้อยละ 10.0 เลือกพื้นที่ที่เคยทิ้งเศษขยะหรือโรงเรือนเลี้ยงสุกรมาก่อน

2.3 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตข้าวให้ได้ตรงตามพันธุ์ พบว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 90.0 จัดหาพันธุ์จากแหล่งพันธุ์ที่เชื่อถือได้ ร้อยละ 10.0 เก็บพันธุ์เดิมไว้อย่างต่อเนื่องโดยไม่ต้องคัดพันธุ์

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 87.5 จัดหาพันธุ์จากแหล่งพันธุ์ที่เชื่อถือได้ ร้อยละ 12.5 เก็บพันธุ์เดิมไว้อย่างต่อเนื่องโดยไม่ต้องคัดพันธุ์

2.4 ความรู้ในการเลือกใช้สารเคมี พบว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 70.0 เลือกชนิดที่ตรงกับศัตรูพืช ร้อยละ 30.0 เลือกชนิดที่ครอบคลุมศัตรูพืชทุกชนิด

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 62.5 เลือกชนิดที่ตรงกับศัตรูพืช ร้อยละ 37.5 เลือกชนิดที่ครอบคลุมศัตรูพืชทุกชนิด

เมื่อเปรียบเทียบสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนทั้งสองกลุ่มมีความรู้ในเรื่อง การเลือกใช้สารเคมี พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยความรู้มากกว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป

2.5 ความรู้เกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวระยะการเก็บเกี่ยว พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 57.5 เลือกเก็บข้าวระยะ 25-35 วันหลังข้าวออกดอก ร้อยละ 42.5 เลือกเก็บเกี่ยวข้าว 35-45 วันหลังข้าวออกดอก

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 61.7 เลือกเก็บข้าวระยะ 25-35 วันหลังข้าวออกดอก ร้อยละ 38.3 เลือกเก็บเกี่ยวข้าว 35-45 วันหลังข้าวออกดอก

2.6 ความรู้เกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังเก็บเกี่ยว พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 98.3 ต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่อาจทำให้ผลผลิตสูญเสียคุณภาพ ร้อยละ 1.7 นำข้าวเปลือกไปขายทันทีหลังเกี่ยวเสร็จทุกวัน

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 97.5 ต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่อาจทำให้ผลผลิตสูญเสียคุณภาพ ร้อยละ 2.5 นำข้าวเปลือกไปขายทันทีหลังเกี่ยวเสร็จทุกวัน

2.7 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการผลผลิตให้ปลอดจากศัตรูพืช พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 80.8 เลือกสำรวจการเข้าทำลายของศัตรูพืชและป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ ร้อยละ 19.2 เลือกต้องใช้สารเคมีป้องกันไว้ก่อน

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 79.2 เลือกสำรวจการเข้าทำลายของศัตรูพืชและป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ ร้อยละ 20.8 เลือกเลือกใช้สารเคมีป้องกันไว้ก่อน

2.8 ความรู้เกี่ยวกับการบันทึกข้อมูล พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 68.3 เลือกมีการบันทึกแหล่งที่มาทุกขั้นตอน ร้อยละ 31.7 เลือกบันทึกเฉพาะเรื่องที่คิดว่าจำไม่ได้

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 60.8 เลือกบันทึกเฉพาะเรื่องที่คิดว่าจำไม่ได้ ร้อยละ 39.2 เลือกมีการบันทึกแหล่งที่มาทุกขั้นตอน และการปฏิบัติทุกขั้นตอน

เมื่อเปรียบเทียบสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนทั้งสองกลุ่มมีความรู้ในเรื่อง การบันทึกข้อมูล พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยความรู้มากกว่าสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป

ตารางที่ 4.5 ความรู้ของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนเกี่ยวกับการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

ความรู้ GAP	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ ผลิตข้าวตามระบบ เกษตรดีที่เหมาะสม (n=120)		สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ ผลิตข้าวแบบทั่วไป (n=120)		ค่าสถิติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	t	Sig
แหล่งน้ำที่ใช้ปลูกข้าว					-0.893	.074
เป็นแหล่งน้ำที่ไม่ ไหลผ่านชุมชน	107	89.2	111	92.5		
การเลือกพื้นที่ปลูกข้าว					.446	.373
พื้นที่ไม่เคยมีการ ระบาดของศัตรูพืช	110	91.7	108	90.0		
การผลิตข้าวให้ได้ตรงตามพันธุ์					.611	.222
จัดหาพันธุ์จากแหล่ง ที่เชื่อถือได้	108	90.0	105	87.5		
การเลือกใช้สารเคมี					.227	.016*
เลือกชนิดที่ตรงกับ ศัตรูพืช	84	70.0	75	62.5		
การเก็บเกี่ยวข้าวที่ระยะการเก็บเกี่ยว					-0.656	.200
25-35 วันหลังข้าว ออกดอก	69	57.5	74	61.7		
การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังเก็บเกี่ยว					.450	.368
ต้องคำนึงถึง สภาพแวดล้อมที่อาจ ทำให้ผลผลิตสูญเสีย คุณภาพ	118	98.3	117	97.5		

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ความรู้ GAP	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ ผลิตข้าวตามระบบ เกษตรดีที่เหมาะสม (n=120)		สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน ที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป (n=120)		ค่าสถิติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	t	Sig
การจัดการผลผลิตให้ปลอดภัยจากศัตรูพืช					.321	.521
-สำรวจการเข้าทำลายของศัตรูพืชและป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ	97	80.8	95	79.2		
การบันทึกข้อมูล					.719	.018*
บันทึกแหล่งที่มาทุกขั้นตอน	82	68.3	47	39.2		

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 3 เจตคติของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

จากตาราง ที่ 4.6 จากการศึกษาพบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมและสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไปมีเจตคติเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมโดยใช้เกณฑ์การประเมินระดับเจตคติ ไว้ดังนี้

ช่วงคะแนน 1.00 - 1.80	แปลว่า เห็นด้วยน้อยที่สุด
ช่วงคะแนน 1.81 - 2.60	แปลว่า เห็นด้วยน้อย
ช่วงคะแนน 2.61 - 3.40	แปลว่า เห็นด้วยปานกลาง
ช่วงคะแนน 3.41 - 4.20	แปลว่า เห็นด้วยมาก
ช่วงคะแนน 4.21 - 5.00	แปลว่า เห็นด้วยมากที่สุด

เจตคติของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมจากการศึกษาพบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม และสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป โดยรวมมีเจตคติในระดับเห็นด้วยมากที่สุด สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม มีเจตคติในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยตามลำดับ ได้แก่ การเข้ามาทำระบบเกษตรดีที่เหมาะสมทำให้ท่านสามารถใช้วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย การซื้อข้าวที่ผลิตตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสามารถมั่นใจได้ว่าได้ข้าวตรงตามสายพันธุ์ การผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมจะช่วยให้ท่านลดต้นทุนการผลิต ข้าวที่ผลิตตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมมีคุณภาพดีและสามารถจำหน่ายได้ราคาสูงกว่าข้าวทั่วไป และการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมให้ความปลอดภัยต่อตัวท่านและผู้บริโภค (ค่าเฉลี่ย 4.53, 4.43, 4.35 และ 4.33 ตามลำดับ) มีเจตคติในระดับเห็นด้วยมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยตามลำดับ ได้แก่ ระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับข้าวช่วยแก้ไขปัญหาสารเคมีตกค้างในข้าวได้ การผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมทำให้ท่านสุขภาพดีไม่เจ็บป่วยง่าย ระบบการเกษตรดีที่เหมาะสมช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมช่วยให้ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการผลิตข้าวอย่างถูกต้อง เหมาะสมตามหลักวิชาการยิ่งขึ้น และระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับการผลิตข้าวมีขั้นตอนที่สามารถปฏิบัติได้ง่าย (ค่าเฉลี่ย 4.16, 4.15, 4.14, 4.08 และ 4.05 ตามลำดับ)

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป พบว่า มีเจตคติที่เห็นด้วยมากที่สุด เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยตามลำดับ ได้แก่ การซื้อข้าวที่ผลิตตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสามารถมั่นใจได้ว่าได้ข้าวตรงตามสายพันธุ์ รองลงมาคือ การผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมจะช่วยให้ท่านลดต้นทุนการผลิต ระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับข้าวช่วยแก้ไขปัญหาสารเคมีตกค้างในข้าวได้ การผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมให้ความปลอดภัยต่อตัวท่านและผู้บริโภค การผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมทำให้ท่านสุขภาพดีไม่เจ็บป่วยง่าย (ค่าเฉลี่ย 4.40, 4.37, 4.34, 4.28 และ 4.28 ตามลำดับ) มีเจตคติในระดับเห็นด้วยมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยตามลำดับ ได้แก่ ระบบการเกษตรดีที่เหมาะสมช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมช่วยให้ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการผลิตข้าวอย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชาการยิ่งขึ้น การเข้ามาทำระบบเกษตรดีที่เหมาะสมทำให้ท่านสามารถใช้วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับการผลิตข้าวมีขั้นตอนที่สามารถปฏิบัติได้ง่าย และข้าวที่ผลิตตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมมีคุณภาพดีและสามารถจำหน่ายได้ราคาสูงกว่าข้าวทั่วไป (ค่าเฉลี่ย 4.20, 4.16, 4.04, 3.65 และ 3.58 ตามลำดับ)

เมื่อเปรียบเทียบเจตคติของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมกับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่าเฉลี่ยของเจตคติสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม มีค่าสูงกว่าของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนทั่วไปในประเด็นดังนี้ ระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับการผลิตข้าวปฏิบัติได้ง่าย สามารถใช้วัฏจักรเกษตรได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย และข้าวมีคุณภาพดีและจำหน่ายได้ราคาสูง

ตารางที่ 4.6 เจตคติของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

ประเด็น	เจตคติของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม															t	sig
	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม							สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป									
	จำนวน =120							จำนวน =120									
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย			
	5	4	3	2	1			5	4	3	2	1					
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}				
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)				
1. ระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับการผลิตข้าวมีขั้นตอนที่สามารถปฏิบัติได้ง่าย	40 (33.3)	55 (45.8)	16 (13.3)	9 (7.5)	0 (0.0)	4.05 .878	มาก	33 (27.3)	36 (30.0)	27 (22.5)	24 (20.0)	0 (0.0)	3.65 1.090	มาก	3.13 1	.000*	
2. การผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมให้ความปลอดภัยต่อตัวท่านและผู้บริโภค	43 (35.3)	67 (55.8)	3 (2.5)	7 (5.8)	0 (0.0)	4.22 .758	มากที่สุด	49 (40.8)	63 (52.5)	1 (.8)	7 (5.8)	0 (0.0)	4.28 .758	มากที่สุด	- .681	.708	

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

เจตคติของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม																
ประเด็น	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม							สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป								
	จำนวน =120							จำนวน =120								
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย		
	5	4	3	2	1			5	4	3	2	1				
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}	t	sig	
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)			
3. การผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมจะช่วยให้ท่านลดต้นทุนการผลิต	58 (48.3)	53 (44.2)	2 (1.7)	7 (5.8)	0 (0.0)	4.35 .785	มากที่สุด	61 (50.8)	49 (40.8)	3 (2.5)	7 (5.8)	0 (0.0)	4.37 .798	มากที่สุด	-1.63	.797
4. ระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับข้าวช่วยแก้ไขปัญหาสารเคมีตกค้างในข้าวได้	54 (45.0)	38 (31.7)	21 (17.5)	7 (5.8)	0 (0.0)	4.16 .917	มากที่สุด	69 (57.5)	31 (25.8)	12 (10.0)	8 (6.7)	0 (0.0)	4.34 .912	มากที่สุด	-1.553	.995

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

เจตคติของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม																
ประเด็น	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม							สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป								
	จำนวน =120							จำนวน =120								
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย		
	5	4	3	2	1			5	4	3	2	1				
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}		t	sig
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)			
5. การผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมช่วยให้ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการผลิตข้าวอย่างถูกต้อง เหมาะสมตามหลักวิชาการยิ่งขึ้น	32 (26.7)	79 (65.8)	2 (1.7)	7 (5.8)	0 (0.0)	4.08 .900	มาก	42 (35.0)	69 (57.2)	2 (1.7)	7 (5.8)	0 (0.0)	4.16 .935	มาก	-.704	.315

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

เจตคติของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม																
ประเด็น	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม							สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป								
	จำนวน =120							จำนวน =120								
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย		
	5	4	3	2	1			5	4	3	2	1				
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}		t	sig
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)			
6. การผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมทำให้ท่านสุขภาพดีไม่เจ็บป่วยง่าย	40 (33.3)	58 (48.3)	22 (18.3)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.15 .706	มาก	47 (39.2)	60 (50.0)	13 (10.8)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.28 .651	มากที่สุด	-1.521	.913
7. ระบบการเกษตรดีที่เหมาะสมช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	49 (40.8)	45 (37.5)	20 (16.7)	6 (5.0)	0 (0.0)	4.14 .873	มาก	59 (49.2)	38 (31.7)	11 (3.2)	12 (10.0)	0 (0.0)	4.20 .973	มาก	-	.224

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

เจตคติของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม																
ประเด็น	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม							สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป								
	จำนวน =120							จำนวน =120								
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ความ หมาย	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ความ หมาย		
	5	4	3	2	1			5	4	3	2	1				
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}		t	sig
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)			
8.การซื้อข้าวที่ผลิตตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสามารถมั่นใจได้ว่าได้ข้าวตรงตามสายพันธุ์	60 (50.0)	52 (43.3)	8 (6.7)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.43 .618	มากที่สุด	59 (49.2)	50 (41.7)	11 (9.2)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.40 .653	มากที่สุด	.486	.406
9. การเข้ามาทำGAPทำให้ท่านสามารถใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตรได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย	75 (62.5)	36 (30.0)	8 (6.7)	1 (.8)	0 (0.0)	4.53 .697	มากที่สุด	45 (37.5)	36 (30.0)	38 (31.7)	1 (.8)	0 (0.0)	4.04 .854	มากที่สุด	4.885	.013*

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

เจตคติของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม																
ประเด็น	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม								สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป							
	จำนวน =120								จำนวน =120							
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย		
	5	4	3	2	1			5	4	3	2	1				
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}		t	sig
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)			
10. ข้าวที่ผลิตตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมมีคุณภาพดีและสามารถจำหน่ายได้ราคาสูง	55	53	9	2	1	4.33	มากที่สุด	34	28	31	27	0	3.58	มาก	6.047	.000*
	(45.8)	(44.2)	(7.5)	(1.7)	(.8)	.758		(28.3)	(23.3)	(25.8)	(22.5)	(0.0)	1.128			
เฉลี่ยรวม						4.24	มากที่สุด						4.13	มากที่สุด	1.579	.893
						.567							.545			

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 4 การปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับการผลิตข้าวของสมาชิก ศูนย์ข้าวชุมชน

สำหรับการปฏิบัติของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน ที่เกี่ยวข้องกับ 8 ประเด็นหลัก ซึ่งประกอบด้วย 15 ประเด็นย่อย ตามคำแนะนำในการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมในการผลิตข้าว ที่มีความสำคัญ และเกี่ยวข้องกับ การผลิตข้าวของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน ตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมในเขตที่ราบเชิงเขา จังหวัดพิษณุโลก โดยใช้เกณฑ์การปฏิบัติ ในการปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นบางครั้ง และไม่ปฏิบัติ มีผลดังนี้ (ตามตารางที่ 4.7)

จากตารางที่ 4.7 การปฏิบัติของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนตามคำแนะนำในการปฏิบัติตามระบบการผลิตข้าว กรมการข้าว ในประเด็นที่เกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ดังนี้

4.1 แหล่งน้ำ พบว่า น้ำที่ใช้ได้จากแหล่งน้ำที่ไม่มีสภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อน โดยสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 96.6 ปฏิบัติ ร้อยละ 3.3 ไม่ได้ปฏิบัติ สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 95.8 ปฏิบัติ ร้อยละ 4.2 ไม่ได้ปฏิบัติ

4.2 พื้นที่ปลูก พบว่า ปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่มีวัตถุอันตรายที่จะทำให้เกิดสารตกค้างหรือปนเปื้อนในผลผลิต โดยสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ทุกคนปฏิบัติ และสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ทุกคนปฏิบัติ

4.3 การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร พบว่า

1) การตรวจสอบคุณสมบัติของปัจจัยการผลิตที่สำคัญ เช่น ปุ๋ยเคมี สารเคมี เป็นต้น โดย สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ทุกคนปฏิบัติ และสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 94.2 ปฏิบัติ และร้อยละ 5.8 ไม่ปฏิบัติ

2) การอ่านฉลากคำแนะนำทุกครั้งก่อนใช้สารเคมี พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ทุกคนปฏิบัติ สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ทุกคน ปฏิบัติประจำ

3) การใช้สารเคมีตามความจำเป็น ชนิดและอัตราตามฉลากและไม่เป็นสารเคมีที่ต้องห้ามใช้ตาม พรบ. วัตถุอันตราย พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ทุกคนปฏิบัติ สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 99.2 ปฏิบัติประจำ ร้อยละ 0.8 ไม่ได้ปฏิบัติ

4.4 การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว พบว่า

1) การเลือกเมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพตรงตามพันธุ์และมาจากแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ที่เชื่อถือได้ พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมทุกคนปฏิบัติ สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 94.2 ปฏิบัติ และร้อยละ 5.8 ไม่ได้ปฏิบัติ

2) การสำรวจข้าวปน ระยะแตกกอ ออกดอก และโน้มรวง หากพบต้องกำจัดทิ้ง พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมทุกคนปฏิบัติ และสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทุกคนปฏิบัติ

4.5 สุขลักษณะและความสะอาด เก็บรวบรวมข้าวเปลือกไว้ในสถานที่ที่ถูกสุขลักษณะสะอาดและมีการถ่ายเทอากาศดี พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 88.6 ปฏิบัติ และร้อยละ 11.4 ไม่ปฏิบัติ สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 80.8 ปฏิบัติ และร้อยละ 19.2 ไม่ปฏิบัติ

4.6 การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว พบว่า

1) การเก็บเกี่ยวข้าวในระยะพลับพลึง พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมทุกคนปฏิบัติ สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 87.5 ปฏิบัติ และร้อยละ 12.5 ไม่ได้ปฏิบัติ

2) การทำความสะอาดเครื่องนวดหรือลานตีข้าวก่อนนวด พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมทุกคนปฏิบัติ และสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ทุกคนปฏิบัติ

3) การทำความสะอาดรถขนส่ง/วัสดุขนก่อนและหลังการขนส่ง พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 98.3 ปฏิบัติ และร้อยละ 1.7 ไม่ได้ปฏิบัติ สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 97.5 ปฏิบัติและร้อยละ 2.5 ไม่ได้ปฏิบัติ

4) การลดความชื้นข้าวภายใน 24 ชั่วโมง หากไม่ได้จำหน่ายเป็นข้าวเปลือกสด พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมทุกคนปฏิบัติ สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 99.2 ปฏิบัติ และร้อยละ 0.8 ไม่ได้ปฏิบัติ

4.7 การทำให้ผลผลิตปลอดจากศัตรูพืช ควบคุมโรค แมลง และศัตรูพืชในการผลิตข้าว

พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมทุกคนปฏิบัติ สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 84.2 ปฏิบัติและร้อยละ 15.8 ไม่ได้ปฏิบัติ

4.8 การบันทึกและการจัดเก็บข้อมูล พบว่า

1) การบันทึกการผลิตข้าวทุกขั้นตอน รวมทั้งการใช้ปัจจัยการผลิต พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 90.2 ปฏิบัติ และ ร้อยละ 9.8 ไม่ได้ปฏิบัติ สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ร้อยละ 66.7 ปฏิบัติและร้อยละ 33.3 ไม่ปฏิบัติ

2) การจดข้อมูลประจำแปลง เช่น การใช้พันธุ์ข้าว สารเคมี พบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 95.1 ปฏิบัติและร้อยละ 4.9 ไม่ปฏิบัติ สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป พบว่า ร้อยละ 78.3 ปฏิบัติ และร้อยละ 21.7 ไม่ได้ปฏิบัติ

ตารางที่ 4.7 การปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับข้าวของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน

ประเด็นการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนต่อการผลิตข้าว					
	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าว			สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป		
	ตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (n=120)			(n=120)		
	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	ประจำ (ร้อยละ)	บางครั้ง (ร้อยละ)	(ร้อยละ)	ประจำ (ร้อยละ)	บางครั้ง (ร้อยละ)	(ร้อยละ)
แหล่งน้ำ						
1. น้ำที่ใช้เพาะปลูกข้าวจากแหล่งน้ำที่ไม่มีสภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อน	67 (55.8)	49 (40.8)	4 (3.3)	68 (56.7)	47 (39.2)	5 (4.2)
พื้นที่ปลูก						
1. ปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่มีวัตถุอันตรายที่จะทำให้เกิดการตกค้างหรือปนเปื้อนในผลผลิต	80 (66.7)	40 (33.3)	0 (0.0)	76 (63.3)	44 (36.7)	0 (0.0)
การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร						
1. ตรวจสอบคุณสมบัติของปัจจัยการผลิตที่สำคัญ เช่น ปุ๋ยเคมี สารเคมี เป็นต้น	82 (68.3)	38 (31.7)	0 (0.0)	41 (34.2)	72 (60.0)	7 (5.8)
2. อ่านฉลากคำแนะนำทุกครั้งก่อนใช้สารเคมี	83 (69.2)	37 (30.8)	0 (0.0)	79 (65.8)	41 (34.2)	0 (0.0)

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ประเด็นการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนต่อการผลิตข้าว					
	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าว			สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป		
	ตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (n=120)			(n=120)		
	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	ประจำ	บางครั้ง		ประจำ	บางครั้ง	
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)
การใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตร						
3. ใช้สารเคมีตามความจำเป็น ชนิดและอัตราตามฉลากและไม่เป็น	81	39	0	68	51	1
สารเคมีที่ต้องห้ามใช้ตาม พรบ.วัตถุอันตราย	(67.5)	(32.5)	(0.0)	(56.7)	(42.5)	(.8)
การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว						
1. การเลือกเมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพตรงตามพันธุ์และมาจากแหล่ง	82	38	0	41	72	7
ผลิตเมล็ดพันธุ์ที่เชื่อถือได้	(68.3)	(31.7)	(0.0)	(34.2)	(60.0)	(5.8)
2. สำรวจข้าวปน ระบุแตกกอ ออกดอก และโน้มรวง หากพบต้อง	82	38	0	58	62	0
กำจัดทิ้ง	(68.3)	(31.7)	(0.0)	(48.3)	(51.7)	(0.0)

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ประเด็นการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนต่อการผลิตข้าว					
	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าว			สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป		
	ตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (n=120)			(n=120)		
	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	ประจำ (ร้อยละ)	บางครั้ง (ร้อยละ)	(ร้อยละ)	ประจำ (ร้อยละ)	บางครั้ง (ร้อยละ)	(ร้อยละ)
สุขลักษณะและความสะอาด						
1. เก็บรวบรวมข้าวเปลือกไว้ในสถานที่ที่ถูกต้องสุขลักษณะสะอาดและมีการถ่ายเทอากาศดี	80 (65.0)	26 (21.1)	14 (11.4)	47 (39.2)	50 (41.7)	23 (19.2)
การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว						
1. เก็บเกี่ยวข้าวในระยะพลับพลึง	81 (67.5)	39 (32.5)	0 (0.0)	72 (60.0)	33 (27.5)	15 (12.5)
2. ทำความสะอาดเครื่องนวดหรือลานตีข้าวก่อนนวด	87 (72.5)	33 (27.5)	0 (0)	69 (57.5)	51 (42.5)	0 (0.0)
3. ทำความสะอาดรถขนส่ง/วัสดุขนก่อนและหลังการขนส่ง	57 (46.3)	61 (49.6)	2 (1.7)	51 (42.5)	66 (55.0)	3 (2.5)
4. ลดความชื้นข้าวภายใน 24 ชั่วโมง หากไม่ได้จำหน่ายเป็นข้าวเปลือกสด	57 (47.5)	63 (52.5)	0 (0.0)	48 (40.0)	71 (59.2)	1 (.8)

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ประเด็นการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนต่อการผลิตข้าว					
	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (n=120)			สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป (n=120)		
	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	ประจำ (ร้อยละ)	บางครั้ง (ร้อยละ)	(ร้อยละ)	ประจำ (ร้อยละ)	บางครั้ง (ร้อยละ)	(ร้อยละ)
การทำให้ผลผลิตปลอดจากศัตรูพืช						
1. ควบคุมโรค แมลง และศัตรูพืชในการผลิตข้าว	68 (56.7)	52 (43.3)	0 (0.0)	63 (52.5)	38 (31.7)	19 (15.8)
การบันทึกและการจัดเก็บข้อมูล						
1. มีการบันทึกการผลิตข้าวทุกขั้นตอน รวมทั้งการใช้ปัจจัยการผลิต	78 (63.4)	30 (24.4)	12 (9.8)	35 (29.2)	45 (37.5)	40 (33.3)
2. จัดข้อมูลประจำแปลงเช่น การใช้พันธุ์ข้าว สารเคมี	78 (63.4)	36 (29.3)	6 (4.9)	43 (35.8)	51 (42.5)	26 (21.7)

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการผลิตข้าวตามระบบเกษตร ดีที่เหมาะสมแก่สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน

5.1 ปัญหาของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนในการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP : ข้าว) ของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมเปรียบเทียบกับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ตามระดับของปัญหา ได้แก่ มีปัญหามาก มีปัญหาปานกลาง มีปัญหาน้อย ไม่มีปัญหา และนำมาเทียบค่าเฉลี่ย มีผลตามตารางที่ 4.8

เกณฑ์การประเมินระดับปัญหา/ข้อเสนอแนะ กำหนดไว้ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.67	หมายถึง	ปัญหาน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.68 – 2.35	หมายถึง	ปัญหาปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.36 – 3.00	หมายถึง	ปัญหามาก

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม มีดังนี้

5.1.1 ด้านแหล่งน้ำ สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ไม่มีปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ต้นทุนการสร้างแหล่งน้ำมีราคาแพง รองลงมาคือแหล่งน้ำไม่พอเพียง/ไม่สามารถควบคุมได้ และไม่สามารถเลือกแหล่งน้ำได้ (ร้อยละ 37.5, 34.16 และ 30.8) ตามลำดับ โดยมีปัญหาในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ แหล่งน้ำไม่พอเพียง/ไม่สามารถควบคุมได้ รองลงมาคือ ต้นทุนการสร้างแหล่งน้ำมีราคาแพง และไม่สามารถเลือกแหล่งน้ำได้ (ค่าเฉลี่ย 2.11 ,2.11 และ 1.78) ตามลำดับ

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ไม่มีปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ แหล่งน้ำไม่พอเพียง/ไม่สามารถควบคุมได้ รองลงมาคือต้นทุนการสร้างแหล่งน้ำมีราคาแพง และไม่สามารถเลือกแหล่งน้ำได้ (ร้อยละ 34.2, 32.5 และ 25.8) ตามลำดับ โดยมีปัญหาในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ แหล่งน้ำไม่พอเพียง/ไม่สามารถควบคุมได้ รองลงมาคือต้นทุนการสร้างแหล่งน้ำมีราคาแพง และ ไม่สามารถเลือกแหล่งน้ำได้ (ค่าเฉลี่ย 2.35 ,2.14 และ 2.06) ตามลำดับ

5.1.2 ด้านพื้นที่ปลูก สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ไม่มีปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม รองลงมาคือดิน

ขาดความอุดมสมบูรณ์และขาดความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงดิน (ร้อยละ 35.8, 31.7 และ 27.5) ตามลำดับ โดยมีปัญหาในระดับปานกลาง คือ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ รองลงมาคือสภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม และขาดความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงดิน (ค่าเฉลี่ย 2.24, 1.96 และ 1.90 ตามลำดับ)

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ไม่มีปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม รองลงมาคือดินขาดความอุดมสมบูรณ์และขาดความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงดิน (ร้อยละ 35.8, 22.5 และ 22.5) ตามลำดับ โดยมีปัญหาในระดับปานกลาง ดังนี้ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ รองลงมาคือสภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม และขาดความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงดิน (ค่าเฉลี่ย 2.23, 1.95 และ 1.94 ตามลำดับ)

5.1.3 ด้านสุขลักษณะและความสะอาด สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ไม่มีปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ไม่มีสถานที่เก็บสารเคมี รองลงมาคือขาดความรู้เรื่องการใช้สารเคมีและจัดการได้ไม่ทั่วถึง (ร้อยละ 48.3, 40.8 และ 22.5) ตามลำดับ โดยมีปัญหาในระดับปานกลาง เรียงลำดับ ดังนี้ ไม่มีสถานที่เก็บสารเคมี รองลงมาคือขาดความรู้เรื่องการใช้สารเคมี และจัดการได้ไม่ทั่วถึง (ค่าเฉลี่ย 2.09, 2.01 และ 1.98) ตามลำดับ

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ไม่มีปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ไม่มีสถานที่เก็บสารเคมี รองลงมาคือขาดความรู้เรื่องการใช้สารเคมีและจัดการได้ไม่ทั่วถึง (ร้อยละ 55.0, 41.7 และ 30.0) ตามลำดับ โดยมีปัญหาในระดับปานกลาง เรียงลำดับ ดังนี้ ขาดความรู้เรื่องการใช้สารเคมี รองลงมาคือ จัดการได้ไม่ทั่วถึง และไม่มีสถานที่เก็บสารเคมี (ค่าเฉลี่ย 2.14, 2.08 และ 1.94) ตามลำดับ

5.1.4 ด้านเมล็ดพันธุ์ สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ไม่มีปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ขาดความรู้เรื่องการเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง รองลงมาคือขาดแคลนแหล่งเมล็ดพันธุ์ดีและเมล็ดพันธุ์มีราคาแพง (ร้อยละ 50.8, 40.0 และ 26.7) ตามลำดับ โดยมีปัญหาในระดับปานกลาง เรียงลำดับ ดังนี้ เมล็ดพันธุ์มีราคาแพง รองลงมาคือขาดแคลนแหล่งเมล็ดพันธุ์ดีและขาดความรู้เรื่องการเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง (ค่าเฉลี่ย 2.27, 2.19 และ 1.56) ตามลำดับ

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ไม่มีปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ขาดแคลนแหล่งเมล็ดพันธุ์ดีรองลงมาคือเมล็ดพันธุ์มีราคาแพง และขาดความรู้เรื่องการเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง (ร้อยละ 35.0, 10.8 และ 5.0) ตามลำดับ โดยมีปัญหาในระดับ

ปานกลาง เรียงลำดับ ดังนี้ เมล็ดพันธุ์มีราคาแพง รองลงมาคือขาดแคลนแหล่งเมล็ดพันธุ์ดีและขาดความรู้เรื่องการเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง (ค่าเฉลี่ย 2.21, 2.08 และ 1.99) ตามลำดับ

5.1.5 การผลิตเพื่อสีให้ได้ข้าวสารคุณภาพดี สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ไม่มีปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการข้าวสารให้ได้คุณภาพดี รองลงมาคือไม่สามารถระบายน้ำออกก่อนเก็บเกี่ยวได้และขาดลานตาก (ร้อยละ 45.0, 37.5 และ 24.2) ตามลำดับ โดยมีปัญหาใน ระดับมาก ได้แก่ ขาดลานตาก (ค่าเฉลี่ย 2.54) และมีปัญหาในระดับปานกลาง ดังนี้ ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการข้าวสารให้ได้คุณภาพดี รองลงมาคือไม่สามารถระบายน้ำออกก่อนเก็บเกี่ยวได้ (ค่าเฉลี่ย 2.18 และ 2.00) ตามลำดับ

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ไม่มีปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการข้าวสารให้ได้คุณภาพดี รองลงมาคือไม่สามารถระบายน้ำออกก่อนเก็บเกี่ยวได้ และ ขาดลานตาก (ร้อยละ 44.2, 32.5 และ 31.7) ตามลำดับ โดยมีปัญหาใน ระดับปานกลาง ดังนี้ ขาดลานตาก รองลงมาคือขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการข้าวสารให้ได้คุณภาพดี และไม่สามารถระบายน้ำออกก่อนเก็บเกี่ยวได้ (ค่าเฉลี่ย 2.20, 2.16 และ 2.05) ตามลำดับ

5.1.6 การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังเก็บเกี่ยว สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ไม่มีปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ขาดอุปกรณ์บรรจุผลผลิต รองลงมาคือขาดแคลนแรงงานเพียงพอต่อการปฏิบัติตามเกษตรดีที่เหมาะสมหลังการเก็บเกี่ยว และขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีการเก็บเกี่ยวที่ถูกต้อง (ร้อยละ 38.3, 36.7 และ 34.2) ตามลำดับ โดยมีปัญหาใน ระดับปานกลาง ดังนี้ ขาดอุปกรณ์บรรจุผลผลิต รองลงมาคือขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีการเก็บเกี่ยวที่ถูกต้อง และขาดแคลนแรงงานเพียงพอต่อการปฏิบัติตามเกษตรดีที่เหมาะสมหลังการเก็บเกี่ยว (ค่าเฉลี่ย 1.91, 1.84 และ 1.74) ตามลำดับ

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ไม่มีปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีการเก็บเกี่ยวที่ถูกต้องรองลงมาคือขาดแคลนแรงงานเพียงพอต่อการปฏิบัติตามเกษตรดีที่เหมาะสมหลังการเก็บเกี่ยว และขาดอุปกรณ์บรรจุผลผลิต (ร้อยละ 45.8, 45.0 และ 40.8) ตามลำดับ โดยมีปัญหาใน ระดับปานกลาง ดังนี้ ขาดแคลนแรงงานเพียงพอต่อการปฏิบัติตามเกษตรดีที่เหมาะสมหลังการเก็บเกี่ยวรองลงมาคือขาดอุปกรณ์บรรจุผลผลิต และขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีการเก็บเกี่ยวที่ถูกต้อง (ค่าเฉลี่ย 1.82, 1.82 และ 1.78) ตามลำดับ

5.1.7 โรคและแมลงศัตรูพืช สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ไม่มีปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สารเคมีที่เหมาะสมในการป้องกันศัตรูพืชไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น รองลงมาคือสารอินทรีย์ป้องกันศัตรูพืชไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น และขาดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดที่ถูกต้อง (ร้อยละ 64.2, 42.5 และ 35.0) ตามลำดับ โดยมีปัญหาในระดับปานกลาง ดังนี้ สารเคมีที่เหมาะสมในการป้องกันศัตรูพืชไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น รองลงมาคือขาดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดที่ถูกต้องและสารอินทรีย์ป้องกันศัตรูพืชไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย 2.05, 1.90 และ 1.84) ตามลำดับ

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ไม่มีปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สารเคมีที่เหมาะสมในการป้องกันศัตรูพืชไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น รองลงมาคือสารอินทรีย์ป้องกันศัตรูพืชไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น และขาดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดที่ถูกต้อง (ร้อยละ 68.3, 46.7 และ 42.5) ตามลำดับ โดยมีปัญหาในระดับปานกลาง ดังนี้ สารเคมีที่เหมาะสมในการป้องกันศัตรูพืชไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น รองลงมาคือสารอินทรีย์ป้องกันศัตรูพืชไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น และขาดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดที่ถูกต้อง (ค่าเฉลี่ย 2.00, 1.97 และ 1.84) ตามลำดับ

5.1.8 การบันทึกข้อมูล สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ไม่มีปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เขียนหนังสือไม่เป็น ไม่คล่อง รองลงมาคือไม่มีเวลาดบันทึก และไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบันทึก (ร้อยละ 41.7, 32.5 และ 29.2) ตามลำดับ โดยมีปัญหาในระดับปานกลางเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบันทึก รองลงมาคือไม่มีเวลาดบันทึกข้อมูล และเขียนหนังสือไม่เป็น ไม่คล่อง (ค่าเฉลี่ย 2.18, 2.14 และ 1.91) ตามลำดับ

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ไม่มีปัญหา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ไม่มีเวลาดบันทึก รองลงมาคือ เขียนหนังสือไม่เป็น ไม่คล่องและไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบันทึก (ร้อยละ 60.0, 49.2 และ 5.0) ตามลำดับ โดยมีปัญหาระดับมาก ได้แก่ ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบันทึก (ค่าเฉลี่ย 2.49) และมีปัญหาในระดับปานกลางเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ไม่มีเวลาดบันทึกข้อมูลและเขียนหนังสือไม่เป็น ไม่คล่อง (ค่าเฉลี่ย 2.15 และ 1.89) ตามลำดับ

กล่าวโดยสรุป สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม มีปัญหาในระดับมาก เพียง 1 ประเด็น คือ ขาดลานตาก และมีปัญหาระดับปานกลาง 23 ประเด็น เรียงตามลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ดังนี้ เมล็ดพันธุ์มีราคาแพง

รองลงมาคือ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ขาดแคลนแหล่งเมล็ดพันธุ์ดี ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การจัดการข้าวสารให้ได้คุณภาพดี ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูล ไม่มีเวลาบันทึก ข้อมูล ต้นทุนการสร้างแหล่งน้ำเพื่อผลิตตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมมีราคาแพง น้ำไม่เพียงพอ/ ไม่สามารถควบคุมได้ ไม่มีสถานที่เก็บสารเคมี สารเคมีที่เหมาะสมในการป้องกันศัตรูพืชไม่มี จำหน่ายในท้องถิ่น ขาดความรู้เรื่องการใช้สารเคมี ไม่สามารถระบายน้ำออกก่อนเก็บเกี่ยวได้ จัดการได้ไม่ทั่วถึง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ขาดอุปกรณ์บรรจุผลผลิต เขียนหนังสือไม่เป็น ไม่คล่อง ขาดความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงบำรุงดิน ขาดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดที่ ถูกต้อง ขาดความรู้เกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวที่ถูกต้อง สารอินทรีย์ป้องกันศัตรูพืชไม่มีจำหน่ายใน ท้องถิ่น ไม่สามารถเลือกแหล่งน้ำได้ ขาดแคลนแรงงานเพียงพอต่อการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่ เหมาะสมหลังการเก็บเกี่ยว และขาดความรู้เรื่องการเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป มีปัญหาในระดับมาก จำนวน 1 ประเด็น คือ ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูล และมีปัญหาในระดับปาน กลาง จำนวน 23 ประเด็น โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ น้ำ ไม่เพียงพอ/ไม่ สามารถควบคุมได้ รองลงมาคือ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ เมล็ดพันธุ์มีราคาแพง ขาดลานตาก ข้าว ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการข้าวสารให้ได้คุณภาพดี ไม่มีเวลาบันทึกข้อมูล ต้นทุนการสร้างแหล่งน้ำเพื่อผลิตตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมมีราคาแพง ขาดความรู้เรื่องการใช้ สารเคมี จัดการได้ไม่ทั่วถึง ขาดแคลนแหล่งเมล็ดพันธุ์ดี ไม่สามารถเลือกแหล่งน้ำได้ ไม่สามารถ ระบายน้ำออกก่อนเก็บเกี่ยวได้ สารเคมีที่เหมาะสมในการป้องกันศัตรูพืชไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น ขาดความรู้เรื่องการเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง สารอินทรีย์ป้องกันศัตรูพืชไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ขาดความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงบำรุงดิน ไม่มีสถานที่เก็บสารเคมี เขียนหนังสือไม่เป็น ไม่คล่อง ขาดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดที่ถูกต้อง ขาดแคลนแรงงานเพียงพอ ต่อการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ขาดอุปกรณ์บรรจุผลผลิต และขาดความรู้เกี่ยวกับ วิธีการเก็บเกี่ยวที่ถูกต้อง

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาเกี่ยวกับการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในบางประเด็น โดยค่าเฉลี่ยของปัญหาของ สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม มีค่าต่ำกว่าของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน ทั่วไปเพียงประเด็นเดียวคือ เมล็ดพันธุ์ข้าว

ตารางที่ 4.8 ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตข้าวตามเกษตรดีที่เหมาะสม

ประเด็น	ระดับปัญหา												t	sig
	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (n=120)						สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป (n=120)							
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	\bar{X}	ความหมาย	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	\bar{X}	ความหมาย		
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	(SD)		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	(SD)			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)				
1. แหล่งน้ำ													-1.651	.125
1.1 ไม่สามารถเลือกแหล่งน้ำได้	18 (15.0)	29 (24.2)	36 (30.0)	37 (30.8)	1.78 (0.782)	ปานกลาง	15 (12.5)	54 (45.0)	10 (8.3)	41 (34.2)	2.06 (0.563)	ปานกลาง		
1.2 น้ำไม่พอเพียง/ไม่สามารถควบคุมได้	25 (20.8)	38 (31.7)	16 (13.3)	41 (34.2)	2.11 (0.716)	ปานกลาง	45 (37.5)	30 (25.0)	14 (11.7)	31 (25.8)	2.35 (0.740)	ปานกลาง		
1.3 ต้นทุนการสร้างแหล่งน้ำมีราคาแพง	23 (19.2)	37 (30.8)	15 (12.5)	45 (37.5)	2.11 (0.709)	ปานกลาง	29 (24.2)	34 (28.3)	18 (15.0)	39 (32.5)	2.14 (0.754)	ปานกลาง		
2. พื้นที่ปลูก													-1.086	.138
2.1 ดินขาดความอุดมสมบูรณ์	27 (22.5)	48 (40.0)	7 (5.8)	38 (31.7)	2.24 (0.600)	ปานกลาง	25 (20.8)	64 (53.3)	4 (3.3)	27 (22.5)	2.23 (0.513)	ปานกลาง		

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับปัญหา												t	sig	
	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (n=120)						สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป (n=120)								
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	\bar{X}	ความหมาย	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	\bar{X}	ความหมาย			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	(SD)		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	(SD)				
2.2 ขาดความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงดิน	10 (8.3)	58 (48.3)	19 (15.8)	33 (27.5)	1.90 (0.571)	ปานกลาง	14 (11.7)	59 (49.2)	20 (16.7)	27 (22.5)	1.94 (0.604)	ปานกลาง			
2.3 สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม	4 (.8)	65 (3.3)	7 (54.2)	43 (35.8)	1.96 (0.381)	ปานกลาง	5 (4.2)	63 (52.5)	9 (7.5)	43 (35.8)	1.95 (0.426)	ปานกลาง			
3. สุขลักษณะและความสะอาด														.531	.277
3.1 ไม่มีสถานที่เก็บสารเคมี	15 (12.5)	35 (29.5)	12 (10.0)	58 (48.3)	2.09 (0.664)	ปานกลาง	10 (8.3)	31 (25.8)	13 (10.8)	66 (55.0)	1.94 (0.656)	ปานกลาง			

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับปัญหา												t	sig
	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (n=120)						สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป (n=120)							
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	\bar{X}	ความหมาย	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	\bar{X}	ความหมาย		
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	(SD)		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	(SD)			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
3.2 จัดการได้ไม่ทั่วถึง	17 (14.2)	57 (47.5)	19 (15.8)	27 (22.5)	1.98 (0.625)	ปานกลาง	25 (20.8)	41 (34.2)	18 (15.0)	36 (30.0)	2.08 (0.715)	ปานกลาง		
3.3 ขาดความรู้เรื่องการใช้สารเคมี	17 (14.2)	38 (31.7)	16 (13.3)	49 (40.8)	2.01 (0.686)	ปานกลาง	27 (22.5)	26 (21.7)	17 (14.2)	50 (41.7)	2.14 (0.785)	ปานกลาง		
4. เมล็ดพันธุ์													-5.427	.023*
4.1 ขาดแคลนแหล่งเมล็ดพันธุ์ดี	25 (20.8)	36 (30.0)	11 (9.2)	48 (40.0)	2.19 (0.685)	ปานกลาง	19 (15.8)	46 (38.3)	13 (10.8)	42 (35.0)	2.08 (0.640)	ปานกลาง		
4.2 เมล็ดพันธุ์มีราคาแพง	42 (35.0)	28 (23.3)	18 (15.0)	32 (26.7)	2.27 (0.784)	ปานกลาง	44 (36.7)	42 (35.0)	21 (17.5)	13 (10.8)	2.21 (0.753)	ปานกลาง		

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับปัญหา												t	sig	
	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (n=120)						สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป (n=120)								
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	\bar{X}	ความหมาย	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	\bar{X}	ความหมาย			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	(SD)		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	(SD)				
4.3 ขาดความรู้เรื่องการเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง	8 (6.7)	17 (14.2)	34 (28.3)	61 (50.8)	1.56 (0.726)	น้อย	31 (25.8)	51 (42.5)	32 (26.7)	6 (5.0)	1.99 (0.747)	ปานกลาง			
5. การจัดการผลผลิตเพื่อจำหน่าย														.290	.137
ข้าวสารคุณภาพดี															
5.1 ไม่สามารถระบายน้ำออกก่อนเก็บเกี่ยวได้	18 (15.0)	39 (32.5)	18 (15.0)	45 (37.5)	2.00 (0.697)	ปานกลาง	18 (15.0)	49 (40.8)	14 (11.7)	39 (32.5)	2.05 (0.631)	ปานกลาง			
5.2 ขาดลานตากข้าว	54 (45.0)	32 (26.7)	5 (4.2)	29 (24.2)	2.54 (0.602)	มาก	32 (26.7)	34 (28.3)	16 (13.3)	38 (31.7)	2.20 (0.744)	ปานกลาง			

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับปัญหา												t	sig
	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (n=120)						สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป (n=120)							
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	\bar{X}	ความหมาย	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	\bar{X}	ความหมาย		
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	(SD)		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	(SD)			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)				
5.3 ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการข้าวสารให้ได้คุณภาพดี	26	26	14	54	2.18	ปานกลาง	28	22	17	53	2.16	ปานกลาง		
6. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังเก็บเกี่ยว													1.262	.806
6.1 ขาดแคลนแรงงานเพียงพอต่อการปฏิบัติตามเกษตรดีที่เหมาะสมหลังการเก็บเกี่ยว	6	44	26	44	1.74	ปานกลาง	12	32	22	54	1.82	ปานกลาง		

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับปัญหา												t	sig	
	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (n=120)						สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป (n=120)								
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	\bar{X}	ความหมาย	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	\bar{X}	ความหมาย			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	(SD)		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	(SD)				
6.2 ขาดอุปกรณ์การบรรจุผลผลิต	13 (10.8)	41 (34.2)	20 (16.7)	46 (38.3)	1.91 (0.666)	ปานกลาง	11 (9.2)	36 (30.0)	24 (20.0)	49 (40.8)	1.82 (0.683)	ปานกลาง			
6.3 ขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีการเก็บเกี่ยวที่ถูกต้อง	12 (10.0)	42 (35.0)	25 (20.8)	41 (34.2)	1.84 (0.669)	ปานกลาง	11 (9.2)	29 (24.2)	25 (20.8)	55 (45.8)	1.78 (0.718)	ปานกลาง			
7. โรค/แมลงศัตรูพืช														.882	.813
7.1 สารอินทรีย์ป้องกันศัตรูพืชไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น	8 (6.7)	42 (35.0)	19 (15.8)	51 (42.5)	1.84 (0.609)	ปานกลาง	12 (10.0)	38 (31.7)	14 (11.7)	56 (46.7)	1.97 (0.642)	ปานกลาง			

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับปัญหา												t	sig	
	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าว						สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป								
	ตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (n=120)						(n=120)								
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	\bar{X}	ความหมาย	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	\bar{X}	ความหมาย			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	(SD)		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	(SD)				
7.2 สารเคมีที่เหมาะสมในการป้องกันศัตรูพืชไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น	4 (3.3)	37 (30.8)	2 (1.7)	77 (64.2)	2.05 (0.375)	ปานกลาง	4 (3.3)	30 (25.0)	4 (3.3)	82 (68.3)	2.00 (0.465)	ปานกลาง			
7.3 ขาดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดที่ถูกต้อง	15 (12.5)	40 (33.3)	23 (19.2)	42 (35.0)	1.90 (0.695)	ปานกลาง	12 (10.0)	34 (28.3)	23 (19.2)	51 (42.5)	1.84 (0.699)	ปานกลาง			
8.การบันทึกข้อมูล														-0.989	.386
8.1 เขียนหนังสือไม่เป็น/ไม่คล่อง	10 (8.3)	44 (36.7)	16 (13.3)	50 (41.7)	1.91 (0.608)	ปานกลาง	7 (5.8)	40 (33.3)	14 (11.7)	59 (49.2)	1.89 (0.580)	ปานกลาง			

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับปัญหา												t	sig
	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (n=120)						สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป (n=120)							
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	\bar{X}	ความหมาย	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	\bar{X}	ความหมาย		
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	(SD)		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	(SD)			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
ละ)	ละ)	ละ)	ละ)	ละ)	ละ)		ละ)	ละ)	ละ)	ละ)				
8.2 ไม่มีเวลาบันทึกข้อมูล	29 (24.2)	34 (28.3)	18 (15.0)	39 (32.5)	2.14 (0.754)	ปานกลาง	16 (13.3)	23 (19.2)	9 (7.5)	72 (60.0)	2.15 (0.714)	ปานกลาง		
8.3 ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบันทึก	30 (25.0)	40 (33.3)	15 (12.5)	35 (29.2)	2.18 (0.710)	ปานกลาง	59 (49.2)	52 (43.3)	3 (2.5)	6 (5.0)	2.49 (0.552)	มาก		

5.2 ข้อเสนอแนะของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนในการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

จากตาราง ที่ 4.9 จากการศึกษาพบว่า สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมและสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป มีความต้องการเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมทางการเกษตร โดยใช้เกณฑ์การประเมินระดับ ข้อเสนอแนะ กำหนดไว้ดังนี้

1.00 – 1.80	แปลว่า มีความต้องการเสนอแนะน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	แปลว่า มีความต้องการเสนอแนะน้อย
2.61 – 3.40	แปลว่า มีความต้องการเสนอแนะปานกลาง
3.41 – 4.20	แปลว่า มีความต้องการเสนอแนะมาก
4.21 – 5.00	แปลว่า มีความต้องการเสนอแนะมากที่สุด

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม พบว่า ความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น เรียงตามลำดับ ดังนี้รัฐควรประกาศแตกต่างถึงประโยชน์ของการบริโภคข้าวคุณภาพตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม รองลงมาคือควรมีการอบรม ทบทวนความรู้เรื่องการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง ควรมีการบูรณาการของหน่วยงานของรัฐต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและอบต. ในการจัดทำงบประมาณสนับสนุนการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ควรประกาศแตกต่างให้ผู้บริโภคข้าวรู้จักแหล่งผลิตและสถานที่ที่จำหน่าย ข้าวที่ผลิตตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ควรอบรมให้เกษตรกรสามารถเป็นผู้ตรวจรับรอง ข้าวที่ผลิตตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมเบื้องต้นด้วยตัวเองได้ หน่วยงานของรัฐควรส่งเสริมให้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมเพื่อนำมาปลูกต่อเป็นข้าวสำหรับการบริโภค ควรมีการอบรมการผลิตสารอินทรีย์เพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพื่อลดปริมาณการใช้สารเคมีและควรมีการให้ความรู้ด้านการใช้สารเคมีที่ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ (ค่าเฉลี่ย 4.70, 4.65, 4.65, 4.60, 4.54, 4.52, และ 4.45, ตามลำดับ)

สำหรับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไปมีการเสนอแนะความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น เรียงตามลำดับดังนี้ ควรอบรมให้เกษตรกรสามารถเป็นผู้ตรวจรับรองข้าวที่ผลิตตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมเบื้องต้นด้วยตัวเองได้ รองลงมาคือควรมีการอบรมการผลิตสารอินทรีย์เพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพื่อลดปริมาณการใช้สารเคมี ควรประกาศแตกต่างให้ผู้บริโภคข้าวรู้จักแหล่งผลิตและสถานที่ที่จำหน่ายข้าวที่ผลิตตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ควรมีการให้ความรู้ด้านการใช้สารเคมีที่ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการอบรมการผลิตสารอินทรีย์เพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพื่อลด ปริมาณการใช้สารเคมี ควรมีการให้ความรู้ด้านการใช้สารเคมีที่ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอหน่วยงานของรัฐควรส่งเสริมให้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวตามระบบเกษตรดีที่

เหมาะสมเพื่อนำมาปลูกต่อเป็นข้าวสำหรับการบริโภคตามลำดับ (ค่าเฉลี่ย 4.80,4.80,4.68,4.67, 4.65,4.59,4.58 และ 4.56 ตามลำดับ)

เมื่อเปรียบเทียบเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมของ สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมกับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.9 ข้อเสนอแนะของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนในการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

ประเด็น	ข้อเสนอแนะของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนในการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม															
	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม								สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป							
	จำนวน =120								จำนวน =120							
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	t	sig
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)			
1. ควรมีการอบรม	89	25	4	1	0	4.65	มาก	87	22	11	0	0	4.65	มาก	.610	.215
ทบทวนความรู้เรื่องการ	(74.2)	(23.3)	(.8)	(.8)	(0.0)	(.75)	ที่สุด	(72.2)	(18.3)	(9.2)	(0.0)	(0.0)	(.630)	ที่สุด		
ผลิตข้าวตามระบบ																
เกษตรดีที่เหมาะสม																
อย่างต่อเนื่อง																

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนในการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม																
ประเด็น	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม							สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป								
	จำนวน =120							จำนวน =120								
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ความ หมาย	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ความ หมาย		
	5	4	3	2	1			5	4	3	2	1				
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	\bar{X} (SD)		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	\bar{X} (SD)		t	sig
2. หน่วยงานของรัฐควรส่งเสริมให้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวตามระบบ GAP เพื่อนำมาปลูกต่อเป็นข้าวสำหรับการบริโภค	77 (64.2)	25 (25.0)	13 (10.8)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.53 (.68)	มาก ที่สุด	79 (65.8)	28 (23.3)	13 (10.8)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.56 (.67)	มาก ที่สุด	-.189	.882

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนในการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม																
ประเด็น	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม							สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป								
	จำนวน =120							จำนวน =120								
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย		
	5	4	3	2	1			5	4	3	2	1				
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}		t	sig
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)			
3.ควรมีการอบรมการผลิตสารอินทรีย์เพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพื่อลดปริมาณการใช้สารเคมี	85 (70.8)	13 (10.8)	22 (18.2)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.52 (.78)	มากที่สุด	91 (75.8)	9 (7.5)	18 (15.0)	2 (1.7)	0 (0.0)	4.59 (.79)	มากที่สุด	- .486	.622

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนในการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม																
ประเด็น	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม							สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป							t	sig
	จำนวน =120							จำนวน =120								
	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย		
	ที่สุด		กลาง		ที่สุด			ที่สุด		กลาง		ที่สุด				
	5	4	3	2	1			5	4	3	2	1				
จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}				
(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)				
ละ)	ละ)	ละ)	ละ)	ละ)		ละ)	ละ)	ละ)	ละ)	ละ)	ละ)					
4. ควรมีการให้ความรู้	80	15	24	1	0	4.45	มาก	80	16	24	1	0	4.58	มาก	-	.157
ด้านการใช้สารเคมีที่	(66.7)	(12.5)	(20.0)	(.8)	(0.0)	(.83)	ที่สุด	(66.7)	(13.3)	(20.0)	(.8)	(0.0)	(.86)	ที่สุด	.660	
ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ																

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนในการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม																
ประเด็น	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม							สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป							t	sig
	จำนวน =120							จำนวน =120								
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย		
	5	4	3	2	1			5	4	3	2	1				
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	\bar{X} (SD)		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	\bar{X} (SD)			
5. ควรอบรมให้เกษตรกรสามารถเป็นผู้ตรวจรับรองข้าวที่ผลิตตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมเบื้องต้นด้วยตัวเองได้	88 (73.3)	18 (15.0)	5 (4.2)	9 (7.5)	0 (0.0)	4.54 (.88)	มากที่สุด	93 (77.5)	14 (11.7)	10.8 (10.8)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.80 (.43)	มากที่สุด	- .767	.219

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็น	ข้อเสนอแนะของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนในการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม															
	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม								สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป							
	จำนวน =120								จำนวน =120							
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย		
	5	4	3	2	1			5	4	3	2	1				
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}		t	sig
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)			
6. ควประชาแตกต่างให้ ผู้บริโภควรรู้จักแหล่ง ผลิตและสถานที่ จำหน่ายข้าวGAP	90 (75.0)	15 (12.5)	13 (10.8)	7 (.1.7)	0 (0.0)	4.60 (.748)	มากที่สุด	98 (81.7)	19 (15.8)	3 (2.5)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.68 (.64)	มากที่สุด	- .638	.212

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนในการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม																
ประเด็น	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม							สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป								
	จำนวน =120							จำนวน =120								
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย		
	5	4	3	2	1			5	4	3	2	1				
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}		t	sig
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)			
7. รัฐควรประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์ของการบริโภคข้าวคุณภาพตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม	91 (75.8)	24 (20.0)	3 (2.5)	2 (1.7)	0 (0.0)	4.70 (.60)	มากที่สุด	98 (81.7)	19 (15.8)	3 (2.5)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.80 (.43)	มากที่สุด	- .013	.819

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนในการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม																
ประเด็น	สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม							สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป							t	sig
	จำนวน =120							จำนวน =120								
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย		
	5	4	3	2	1			5	4	3	2	1				
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	\bar{X}			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(SD)			
8.ควรมีการบูรณาการของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและอบต. ในการจัดทำงบประมาณสนับสนุนการผลิตข้าว GAP	90 (75.0)	17 (14.2)	12 (10.0)	1 (.8)	0 (0.0)	4.63 (.697)	มากที่สุด	95 (79.2)	12 (10.0)	10 (8.5)	2 (1.7)	1 (.8)	4.67 (.73)	มากที่สุด	-.267	.622